

- بیا له دې جدولونو څخه د ۲، ۷، ۴ او ۳، ۶، ۹ درومي رقمونو د لیکلو عملیه ورته ښیي.
- تر هغه وروسته هر جدول د زده کوونکو یوې ولې ته سپاري چې پر پاتې خانو یې د مثالونو په شان کار وکړي.
- د هرې ډلې استازي دې خپل کارونه پر تون تخته ولیکي او طریقه دې یې تشریح کړي.

۱۲ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲

موضوع : د تېر لوست دوام

د تدریس طریقه : ښوونکی دې د چمتووالي تر پړاو وروسته په دویم پړاو کې لاندې چوکاټونه په نوبت سره پر تون تخته وکارې او له بېلا بېلو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د مربوطو عددونو رومي رقمونه ولیکي / بشپړ کړي .

عربي عددونه	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹
رومي رقمونه	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹

عربي عددونه	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
رومي رقمونه	xxi	xxii							

عربي عددونه	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹
رومي رقمونه	91	92	93	94	95	96	97	98	99

عربي عددونه	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹
رومي رقمونه	41	42	43	44	45	46	47	48	49

- په دریم پړاو کې دې گروپونو ته د پورتنیو جدولونو په شان له [۳۱ څخه تر ۳۹، له ۶۱ څخه تر ۶۹، له ۷۱ څخه تر ۷۹، له ۸۱ څخه تر ۸۹ پورې] عددونه و سپاري چې رومي رقمونه یې ولیکي.

- په څلورم پړاو کې دې د ۱۲ مخ د «●●» برخې جدول پر تون تخته رسم کړي او له یوه یوه زده کوونکي څخه وغواړي چې تورې تختې ته ورشي او د یوه یوه عدد رومي رقم ولیکي.

د کتاب مخونه : ۱۳ - ۱۴

عنوان : لومړني او ترکيبي عددونه .

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- لومړني او ترکيبي عددونه وپېژندلای شي .
- لومړني او ترکيبي عددونه يوله بله بېل کړای شي .

د تدريس طريقه : ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته په دويم پړاو کې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب ۱۳ مخ او ۱۴ مخ تر « ۰۰ » برخې پورې له خپل څنگ ملګرو سره په پټې آواز ولولي او په مفهوم دې يې ځانونه وپوهوي .

- ښوونکی دې په وار سره يو يو زده کوونکی تودې تختې ته وغواړي چې له [۱۰] برخې د دوه دوه عددونو د قاسمونو سټونه وليکي .

ښوونکی دې د ۱۳ مخ د درستي چوکاټ ليکنه پر توره تخته وليکي ؛ پر زده کوونکو دې ولولي ؛ د توضيح غوښتنه دې وکړي .

- په دريم پړاو کې دې ښوونکی زده کوونکي پر دوو گروپونو ووېشي .

لومړي گروپ ته دې لارښوونه وکړي چې د درسي کتاب له ۱۴ مخ څخه لومړني عددونه او دويم گروپ ته دې دنده ورکړي چې له همدغه مخ څخه ترکيبي عددونه په خپلو کتابچو کې وليکي .

- د هر گروپ استازي دې خپل خپل عددونه پر توره تخته وليکي او وایي چې هغه ولې لومړني يا ترکيبي عددونه دي .

- ښوونکی دې په څلورم پړاو کې يو يو زده کوونکی تودې تختې ته وغواړي چې لومړني ترکيبي عددونه تعريف کړي .

- ښوونکی دې د ۱۴ مخ له څلورمې ، پنځمې او اتمې کرښو څخه يو دوه دوه عددونه پر توره تخته وليکي او له بېلابېلو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې هغه کوم ډول عددونه دي .

۱۴ - درسي پلان

د کتاب مخ	۱۴
عنوان	: د تېرې موضوع دوام
هدف	: زده کوونکي بايد :
	• له [۱] څخه تر [۱۰۰] پورې لومړني او ترکيبي عددونه وپېژندلای شي .

د تدریس طریقہ :

- د چمتووالي تر پړاو وروسته په دویم پړاو کې دې د [۱۴] مخ د (•••) برخې پر لومړي سوال او په دریم پړاو کې دې پر دوو ډلو باندې پر دویم سوال کار وشي . د چوکاټ بڼې لورې عددونه دې یوې ډلې او د کینې عددونه دې بلې ډلې ته وسپارل شي .

۱۵ - درسي پلان

د کتاب مخونه	۱۵ - ۱۶
عنوان	: پر لومړنيو عددونو د ترکيبي عددونو تجزيه .
هدفونه	: زده کوونکي بايد :
	• ترکيبي عددونه په لومړنيو عددونو تجزيه کړای شي .
	• د لومړنيو تجزيه شويو عددونو له حاصل ضرب څخه بهرته ترکيبي عدد لاس ته راوړلای شي .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د (۱۵) مخ پر [۱ او ۳] مثالونو باندې کار وشي . بیا دې ښوونکی د (۱۶) مخ د چوکاټ لیکنه پرتونو تخته وليکي او پر زده کوونکو دې ولولي .

په دریم پړاو کې دې ښوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو وویشي ؛ یوې ډلې ته یې د (۱۵) مخ دغه عددونه [۸ ، ۱۲ او ۱۵] او بلې ډلې ته دغه نور عددونه [۱۴ ، ۲۸ او ۳۳] ورکړي چې پر لومړنيو عددونو یې تجزيه کړي .

— ښوونکی باید زده کوونکي وپوهوي چې پر لومړنيو عددونو د ترکیبي عددونو په تجزیه کولو کې د [۳،۲] اوداسې نورو عددونو د ویش له قابلیت څخه کار اخیستل کيږي .

۱۶- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۶

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدریس طریقه : د چمتووالي تر پړاو وروسته په دویم پړاو کې دې د (۱۶) مخ د (●●) برخې پر [۵ او ۶] مثالونو او په دریم پړاو کې دې د همدغه مخ پر (●●) برخې کار وشي . که چیرې د دریم پړاو وخت لږ و ، ښوونکی کولای شي چې د (●●) برخې ځینې سوالونه د کورنۍ کار په توګه ورکړي .

۱۷- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۷

عنوان : پر ۶ د تقسیم قابلیت

هدف : زده کوونکي باید :

● هغه عددونه وپېژني چې پر (۶) پوره د تقسیم وړ وي .

د تدریس طریقه : د چمتووالي تر پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د (۱۷) مخ په (●) مشق او په دریم پړاو کې دې پر (●●) مشق کار وشي .

۱۸- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۸ - ۱۹

عنوان : پر (۷) د تقسیم قابلیت .
 هدف : زده کوونکي باید :
 • هغه عددونه وپېژني چې پر (۷) پوره د تقسیم وړ وي .

۱- چمتووالی : ښوونکی دې لاندنی جدول پر توره تخته رسم کړي .

عددونه	پر ۲ د ویشلو وړ دي	پر ۳ د ویشلو وړ دي	پر ۵ د ویشلو وړ دي	پر ۷ د ویشلو وړ دي
۶۵۴۰				
۳۳۴۵				
۹۷۲۰				

— ښوونکی له زده کوونکو څخه غواړي چې د جدول تشې خانې د هویانه په کلمو ډکې کړي . کله چې زده کوونکي معلوموي چې نوموړي عددونه پر [۷] پوره د ویشلو وړ دي یا نه باید هر عدد په [۷] عملاً تقسیم کړي .

۲- پرموضوع کارکول :

— ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب [۱۸] مخ او ورپسې [۱۹] مخ تر (۱۰۰)، مشق پورې له خپل څنگ ملګرو سره په غور ولولي .
 — ښوونکی دې د [۱۸] مخ د [۱ او ۲] د مثالونو عددونه (۳۹۲ او ۱۰۲۹) په وار سره پر توره تخته وليکي اوله بېلا بېلو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د لوستل شویو عبارتونو له لارښوونو سره سم معلوم کړي چې په (۷) د ویشلو وړ دي یا نه .
 — ښوونکی دې د [۱۹] مخ د لومړي چوکاټ عبارت پر توره تخته وليکي ، پر زده کوونکو دې ولولي او توضیح کړي .

۳- مشق او تمرین :

— ښوونکی دې د [۱۹] مخ د دویم چوکاټ عددونه د زده کوونکو پر ډلو ویشي چې معلوم کړي هغه پر [۷] پوره د ویشلو وړ دي که نه .

— کله چې د زده کوونکو د لټ په خپلو برخو سوالونو بوخت وي ، په دې وخت کې دې ښوونکی نوموړې چوکاټ پر توره تخته رسم کړي چې بیا د لټو استازي له هدايت سره سم د خپلو عددونو خالي ځانې په « هوښانه » ډکې کړي .

۴ - لنډيز / ارزيايي : ښوونکی دې له زده کوونکو پوښتنه وکړي : اډم عددونه پر [۷] پوره ویشل کېدای شي ؟
 — ښوونکی دې څو عددونه پر توره تخته وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې معلوم کړي ، هغه پر [۷] پوره ویشل کېدای شي که نه .

۱۹ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۹ - ۲۰

عنوان : پر ۸ د تقسيم قابليت

هدفونه : زده کوونکي بايد :

• هغه عددونه وپېژني چې پر « ۸ » پوره د ویشلو وړ وي .

د تدريس طريقه : د چمتوالي تر پړاو وروسته ښوونکی دې په دويم پړاو کې زده کوونکو ته دنده ورکړي چې د درسي کتاب د ۱۹ مخ څخه وروستۍ برخه (•) او ورپسې د [۲۰] مخ تر (••) برخې پورې دخپل څنگ ملگرو سره ولولي .

— بيا ښوونکی دې د [۱۹] مخ له (•) برخې څخه په نوبت سره د [۴۱۲۸] او [۳۴۷۰۰۰] عددونه پر توره تخته وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د کتاب د لارښوونو سره سم معلوم کړي چې هغه پر [۸] پوره د ویشلو وړ دي که نه .

— بیا دې د [۲۰] مخ د لومړي چوکاټ عبارت د نتيجې په ډول پر توره تخته وليکي ، پر نورو زده کوونکو دې هغه ولولي ، د توضيح غوښتنه دې وکړي .

- په دریم پړاو کې ښوونکی دې یوې پلې ته د [۱۹] مخ د (•) برخې پاتې عددونه او بلې پلې ته د [۲۰] مخ د (••) برخې جدول سپاري چې له لارښوونې سره سم پرې کار وکړي.

۲۰- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۲۱ - ۲۲
عنوان : پر ۱۱ د تقسیم قابلیت
هدف : زده کوونکي باید :
• هغه عددونه وپېژني چې پر "۱۱" پوره دوشلو وړ وي .

د تدریس طریقه : د چمتووالي تر پړاو وروسته د تېرو درسي پلانونو په شان تدریس کړي .
- په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب پر [۲۱] مخ او په دریم پړاو کې دې د [۲۲] پر •• مشق باندې کار وکړي .
- ښوونکی دې زده کوونکو ته د عددونو د طاقو او جفتو خانو (مرتبو) رقمونه ښه واضح کړي .

۲۱- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۲
عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : د لوست دې د چمتووالي تر پړاو وروسته د تېرو درسونو په شان تدریس شي .
- په دویم پړاو کې دې د [۲۲] مخ د "••" مشق پر [۱۷۶۴ او ۱۸۴۸] عددونو او په دریم او څلورم پړاوونو کې دې پر پاتې عددونو کار وشي .

۲۲- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۳

عنوان : پر ۱۲ د تقسيم قابليت

هدف : زده کوونکي بايد :

● هغه عددونه وپېژني چې پر ۱۲ پوره د ویشلو وړ دي .

د تدریس طریقه : دالوست دې د چمتووالي تر پړاو وروسته د تېرو درسي پلانونو په شان تدریس شي .

- په دویم پړاو کې دې پر "●" مشق او په دریم او څلورم پړاوونو کې دې په "●●" مشق کار وشي .

۲۳- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۲۳ - ۲۴

عنوان : د تېرې موضوع دوام

هدفونه : د تېر درس په شان

د تدریس طریقه : د چمتووالي تر پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۲۳] مخ د "●●●" مشق په لومړي او دویم مثالونو کار وشي په دریم پړاو کې دې د [۲۴] مخ پر سوالونو کار وشي .

۲۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۵

عنوان : ضرب

هدف : زده کوونکي بايد :

● په ضربې اجزاو او د ضرب په حاصل باندې وپوهیږي ، د ضرب

سوالونه حل کړای شي .

د تدریس طریقه : زده کوونکي ، ښوونکي دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب په [۲۵] مخ کار وکړي .
- په دریم پړاو کې دې ښوونکي د ضرب څو عبارتي سوالونه برابر کړي او د زده کوونکو ډلو ته ورکړي چې حل یې کړي .

۲۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۶
عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : ښوونکي دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۲۶] مخ « ۰۰ » برخې په لومړیو پنځو سوالونو او په دریم پړاو کې دې د همدې برخې پر پاتې سوالونو باندې کار وکړي .

۲۶- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۶
عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۲۶] مخ د « ۰۰۰ » مشق پر لومړیو ۴ سوالونو او په دریم پړاو کې دې د همدې برخې پر پاتې سوالونو باندې کار وشي .

۲۷- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۷

عنوان : د ضربې اجزاو د بدلون خاصیت

هدفونه : زده کوونکي باید :

• په ضرب کې د ضربې اجزاوو د بدلون خاصیت زده کړي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې

د درسي کتاب د [۲۷] مخ پر « • » برخه او په دریم پړاو کې دې د همدې

مخ په « • • » برخه کار وشي .

۲۸- درسي پلان

د کتاب مخ : ۲۸

عنوان : په ضرب کې د [۱] خاصیت

هدف : • په ضرب کې د [۱] په خاصیت پوهیږي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي

کتاب د (۲۸) مخ د پورتنۍ برخې پر « • » مشق او په دریم پړاو کې دې

د « • • » مشق پر جدول کار وشي .

۲۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۲۸ - ۲۹

عنوان : په ضرب کې د صفر خاصیت

هدفونه : زده کوونکي باید :

• په ضرب کې د صفر په خاصیت پوه شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې

د درسي کتاب د [۲۸] مخ په « • » مشق تر د [۲۹] مخ « • • » مشق پورې

او په دریم پړاو کې دې د [۲۹] مخ پر « • • » مشق کار وشي .

۱ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱-۲

عنوان : له يو مليارد (۱,۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) څخه تر سل مليارده

(۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) پورې عددونو سره کار کول .

هدفونه : زده کوونکي بايد :

• تر سل مليارده پورې عددونه ولوستلای او وليکلای شي .

• پوره لس ملياردي عددونه سره جمع او تفريق کړای شي .

پړاوونه	د ښوونکي او زده کوونکو فعاليتونه	درسي مواد
۱ چمتوالی	<p>- ښوونکی د سلام اچولو او روغې زده کوونکو ته نوي ټولگي ته داوچتېدو مبارکي ورکوي . بيا د ټولگي تر نظم وروسته لاندني عددونه پر توره تخته ليکي او له زده کوونکو څخه غواړي چې په هر عدد کې د [۴] مقامي قيمت معلوم کړي .</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: right;"> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px;"></div> </div> <div style="text-align: left;"> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 20px;"></div> </div> </div> <p style="text-align: center;">۱۴۸ ۴۰ ۹۴۶۵ ۴۳۲۷۲</p> <p style="text-align: center;">۴۷۲۰۰ ۶۶۴۰۰۰ ۴۶۷۰۰۰۰ ۶۴۷۸۲۲</p> <p>- زده کوونکي په وار سره تورې تختې ته ورځي او د ۴ مقامي قيمت د مثال په شان په تشو ځايونو کې ليکي .</p>	توره تخته
۲ پرمختګ	<p>- ښوونکی له زده کوونکو څخه غواړي چې د درسي کتاب [۱] مخ او همدارنگه [۲] مخ تر « ۸۸ » مشق پورې له ځنگ ملګري سره ولولي ؛ د افغانستان نقشې ته ځير شي چې څه ډول رسم شوې ده ؛ د افغانستان ماحت چې ۲۲۵ / ۶۵۲ کيلومتره مربع ده ولولي او که ممکن وي د افغانستان نقشه دې په خپلو کتابچو کې رسم کړي . که په ښوونځي کې د افغانستان نقشه موجوده وه ښوونکی دې هغه ټولگي ته راوړي</p>	کتاب توره تخته

۳۰- درسي پلان

د کتاب مخونه :	۲۹-۳۱
عنوان :	په ضرب کې د اشتراکي اجزاوو (عددونو) خاصیت
هدفونه :	زده کوونکي باید :
	• تر دوو زیات عددونه سره ضرب کړای شي .
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۲۹] مخ پر " • " برخه د [۳۰] مخ تر چوکاټه پورې او په دریم پړاو کې دې د [۳۰] مخ پر دویم مثال او د [۳۱] مخ پر دریم مثال باندې کار وشي .	

۳۱- درسي پلان

د کتاب مخ :	۳۱
عنوان :	د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۳۱] مخ د " ••• " برخې پر پنځو لومړنیو سوالونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو کار وشي .	

۳۲- درسي پلان

د کتاب مخونه :	۳۲ - ۳۳
عنوان :	د تقسیم په مرسته د ضرب د حاصل میزان .
هدفونه :	زده کوونکي باید :
	• د ضرب حاصل امتحان کړای شي .
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۳۲] مخ پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې د همدې	

مخ پر دویم مثال د [۳۳] مخ تر «●●» مشق پورې کار وشي .
 - ښوونکي دې زده کوونکو ته دنده ورکړي چې په کورونو کې د درسي کتاب
 د [۳۳] مخ د چوکاټ متن څو ځله ولولي او بیا یې دې په خپلو کتابچو
 کې ولیکي چې ښه یې زده شي .

۳۳- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۳۳ - ۳۴
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۳۳] مخ د «●●» برخې پر دریو سوالونو او په دریم پړاو کې د [۳۴] مخ په [۴ ، ۵ ، ۶ ، ۷ ، ۸ او ۹] سوالونو کار وشي .

۳۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۳۴ - ۳۵
عنوان : د تقسیم په مرسته د ضرب د نامعلوم جزء پیدا کول .
هدفونه : زده کوونکي باید : ● د ضرب نامعلوم جزء پیدا کړای شي .
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته دې ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۳۴] مخ د «●» مشق پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې د [۳۵] مخ پر دویم مثال او څو نورو اضافي سوالونو کار وشي .

۳۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۳۵
عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۳۵] مخ د « •• » مشق پر لومړیو څلورو سوالونو او په دریم پړاو کې دې د همدغه مخ پر پاتې سوالونو کار وشي .

۳۶- درسي پلان

د کتاب مخ : ۳۶
موضوع : عبارتي سوالونه
هدفونه : زده کوونکي باید :
• د سوالونو پر مفهوم وپوهیږي او حل یې کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۳۶] مخ پر لومړیو دوو سوالونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو کار وشي .

۳۷- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۳۷-۳۸
عنوان : تقسیم
هدف : زده کوونکي باید :
• د تقسیم د عبارتي سوالونو حل زده کړي .

د تدریس طریقه : ښوونکي دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې [۳۷] مخ د « •• » په چوکاټ او لومړي سوال کار وکړي .
په دریم پړاو کې دې ۲ او ۳ سوالونه په توره تخته ولیکي زده کوونکي دې هغه حل کړي ؛ مقسوم ، مقسوم علیه ، خارج قسمت او باقي دې په کې وښايي . که وخت و ، ښوونکي دې څو نور ورته سوالونه زده کوونکو ته ورکړي چې حل یې کړي . همدارنګه د « ۳۸ » مخ د پاسني چوکاټ عبارت دې پر توره تخته ولیکل شي او پر زده کوونکو دې ولوستل شي .

په څلورم پړاو کې يودوه سوالونه پرتوره تخته وليکل شي چې زده کوونکي يې حل کړي اود برخو نومونه يې واخلې .
 کورنۍ کار : ښوونکي $27 \div 5 = \square$ پرتوره تخته ليکي چې زده کوونکي يې په کور کې حل کړي او مقسوم ، مقسوم عليه ، خارج قسمت او باقي دې وښايي .

۳۸ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۳۸
 عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : دلومړي پړاو څخه وروسته ، د [۳۸] مخ پر
 "••• برخه کار وشي . په دریم پړاو کې دې څو ډوله سوالونه ورکړل شي چې زده کوونکي يې له ځانه سره او يا په ډله کې حل کړي .

۳۹ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۳۸ - ۳۹
 عنوان : د ضرب په مرسته د تقسیم د حاصل (خارج قسمت)
 میزان .

هدف : زده کوونکي باید :
 • د مقسوم عليه او خارج قسمت د ضرب اود باقي سره د جمعې په مرسته مقسوم پیدا کړای شي .

د تدریس طریقه : ترجمتوالي وروسته ، په دویم پړاو کې دې د کتاب د [۳۸] مخ په "••• برخه او په [۳۹] مخ کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته د دویم پړاو د فعالیتونو په شان نور تمرینونه ورکړل شي چې په ډلو کې ورباندې کار وکړي .

۴۰- درسي پلان

د کتاب مخ : ۴۰
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقہ : بنوونکی دې دغه لوست ، د تېر درس په شان تدریس کړي او په هر پړاو کې دې د ضرورت سم له نوښت څخه کار واخلي

۴۱- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۰-۴۱
عنوان : د تېرې موضوع دوام .
د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۴۰] مخ د «...» برخې پر ۱ او ۲ سوالونو او په دریم پړاو کې دې د [۴۱] مخ پر سوالونو کار وشي .

۴۲- درسي پلان

د کتاب مخ : ۴۱
عنوان : د عددونو تقسیم پر صفر لرونکو (۱۰، ۱۰۰، ۱۰۰۰) او داسې نورو عددونو هدف : زده کونکي باید :
• د عددونو تقسیم پر صفر لرونکو عددونو باندې زده کړي .
د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۴۱] مخ په «...» برخه د چوکاټ پر څلورو لومړیو کټارونو باندې کار وشي . په دریم پړاو کې د چوکاټ پر پاتې برخه کار وشي .

۴۳- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۲ - ۴۳

موضوع : د تېر درس دوام

د تدريس طريقه : ښوونکی دې د چمتوالي تر پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې د [۴۲] مخ د « ●● » برخې پر جدول او د همدغه مخ په « ●● » کار وکړي . په دريم پړاو کې دې د ۴۲ مخ د پاسني برخې پر دوو سوالونو اوکه وخت وي پر څو نورو ورته سوالونو کار وکړي .

۴۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۴۳

موضوع : د تېر درس دوام

د تدريس طريقه : ښوونکی دا درس (۲ مثال) د تېر درس په شان تدريس کړي . په دويم پړاو کې دې د دې مثال پر دوو لومړيو برخو او په دريم پړاو کې دې پر پاټې اجزاوو کار وکړي .

۴۵- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۳ - ۴۴

موضوع : د تېر درس دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو څخه وروسته ، په دويم پړاو کې دې د ۴۳ مخ د « ●● » برخې پر لومړي مثال کار وشي . په دريم پړاو کې

د همدغې برخې په [۲ او ۳] سوالونو باندې کار وشي .

۴۶ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۴ - ۴۵

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۴۴] مخ د «» برخې پر ۱ او ۲ سوالونو او په دریم پړاو کې د نوموړې برخې پر پاتې سوالونو کار وشي .

۴۷ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۵ - ۴۶

موضوع : په خارج قسمت کې صفرايښودل .
هدف : زده کوونکي باید :

• په خارج قسمت کې د صفرايښودلو په مفهوم پوه شي .

د تدریس طریقه : ښوونکي دې په لومړي پړاو کې لاندې اعشاري جوړه کسرونه پر توره تخته وليکي :

$$۱- \quad \frac{۰}{۱۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰}$$

$$۲- \quad \frac{۰}{۱۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰۰} \quad \frac{۰}{۱۰۰۰۰۰۰۰۰}$$

بیادې له زده کوونکو څخه وغواړي چې هره جوړه په عام کسرونو بدل او بیا یې سره مقایسه کړي لکه :

$$۱- \quad \frac{۱۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۱۰۰۰}{۱۰۰۰۰} \quad ۲- \quad \frac{۵}{۱۰} > \frac{۵}{۱۰۰}$$

په دویم پړاو کې دې د [۴۵] مخ لومړۍ «» برخې د مثال عبارت زده کوونکو ته ولولي او بیا له یو تن څخه وغواړي چې سوال پر توره تخته حل کړي .
که زده کوونکي سوال صحیح حل کړ ، ښوونکي دې ورڅخه وغواړي چې توضیح

ورکړې د خارج قسمت (۳۰۰۸) د عدد دوه (۰۰) صفرونه يې له کومه کړي دي. که چيرې زده کوونکي سوال غلط حل کړی وي ، ښوونکی دې له يوبل زده کوونکي څخه وغواړي چې سوال ميزان کړي ، تر څو ټول زده کوونکي وپوهيږي چې سوال غلط حل شوی دی. تر هغه وروسته که بل داوطلب زده کوونکي غوښتل چې سوال له سره اوصحيح حلوي ، ښوونکی دې ورته وخت ورکړي . خوکه زده کوونکي يې په حلولو نه پوهېدل ، بيا دې ښوونکی په خپله دغه سوال په دريو قدمونو کې لکه د [۴۶] مخ د پورتنۍ برخې په شان حل کړي اود صفرونو د مفهوم او قيمتونو په باره کې دې توضيحات ورکړي .

په دريم پړاو کې دې د همدغه سوال په شان خونور سوالونه ورکړي چې زده کوونکي يې په ډلو کې حل کړي .
ښوونکی دې د چکات متن پرتو تخته وليکي اوله زده کوونکو څخه دې وغواړي چې هغه ولولي او مفهوم يې بيان کړي .
کورنی کار : ښوونکی دې لاندیني سوالونه زده کوونکو ته ورکړي چې په کورونو کې يې حل کړي .

۱۲ ۴۸۱۰۸

۱۵ ۳۰۴۵

۴۸ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۶ - ۴۷

موضوع : د تېر درس دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۴۶] مخ پر ۲ مثال د [۴۷] مخ تر « ●● » برخې پورې کار وشي . په دريم پړاو کې دې د تقسيم خونور سوالونه زده کوونکو ته ورکړل شي چې لومړی يې حل او بيا يې ميزان کړي .

۴۹ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۴۷

موضوع : د تېر درس دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۴۷] مخ د " ●● " برخې پر دریو لومړیو مثالونو کار وشي . په دریم پړاو کې دې د دې مخ پر پاتې برخه کار وشي او د دوو وروستیو چوکاټونو عبارتونه دې په توره تخته ولیکل شي چې زده کوونکي یې ولولي او مفهوم یې بیان کړي .

۵۰ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۴۸

موضوع : عبارتي سوالونه

هدفونه : زده کوونکي باید :

- د هر سوال په مفهوم وپوهیږي .
- مفهومونه فورمول بندي او حل کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو څخه وروسته ، په دویم پړاو کې دې پر [۱ او ۲] سوالونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو باندې کار وشي .

۵۱ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴۹ - ۵۰

عنوان : دست د عناصرونو پېژندل

هدف : زده کوونکي باید :

- دست عناصر وپېژني

د تدریس طریقه : ښوونکي دې لاندني سوالونه پر توره تخته ولیکي او له بېلا بېلو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې په ذهني ضرب سره یې

ځوابونه ووايي .

$$9 = 75 \times 1 \quad 9 = 75 \times 10 \quad 9 = 75 \times 100$$

$$9 = 75 \times 1000 \quad 9 = 75 \times 10000$$

په دويم پړاو کې ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې [۴۹] مخ او ورپسې د [۵۰] مخ تر چوکاټه پورې له څنگ ملګري سره ولولي .

ښوونکی په وار سره د [۴۹] مخ له "●" برخې څخه د یوه یوه سټ نوم واخلي اوله بېلابېلو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې پر توره تخته او د چوکاټ په داخل کې دهغو عنصرونه وليکي .

بيادې ښوونکی لاندني دوه تش سټونه پر توره تخته وليکي او په نوبت سره له دوو زده کوونکو څخه وغواړي چې د سټونو عنصرونه د کتاب د "●" برخې په مرسته وليکي .

د شمسي نظام د سیارو سټ = { ، ، ، ، ، ، ، ، }
د کورنیو حیواناتو سټ = { ، ، ، ، ، ، ، ، }

په دریم پړاو کې زده کوونکي دې په ډلو کې د "●●" مشق پر پاتې برخو کار وکړي .

په څلورم پړاو کې ښوونکی په وار سره یو زده کوونکی تورې تختې ته وغواړي چې د کتابونو او نقلیه وسیلو سټ پر توره تخته وليکي .

۵۲ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۵۰ - ۵۱

عنوان : دستونو د گډون \exists اونه گډون \nexists نښې
هدفونه : زده کوونکي باید :

- په سټونو کې د گډون اونه گډون په مفهوم پوه شي .
- د گډون اونه گډون نښې وليکلای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې زده کوونکي د درسي کتاب [۵۰] مخ "●●" برخه او [۵۱] مخ له څنگ ملګرو سره ولولي او په مفهوم یې ځانونه پوهوي بیادې پر توره تخته د [۵۰] مخ په "●●" برخه کار وکړي . په دریم پړاو کې دې د [۵۱] مخ په "●●" او "●●●" برخو کار وکړي .

	<p>او په مناسب ځای کې دې وڅېړوي ؛ په تدریس کې دې ورڅخه گټه واخلي .</p> <p>– ښوونکی د زده کوونکو په کتارونو گرځي ؛ غلطۍ یې اصلاح کوي . اوله هغو زده کوونکو سره مرسته کوي چې اړ وي .</p> <p>– بیا ښوونکی له یوه / دوه زده کوونکو څخه غواړي چې د نقشې برخې د افغانستان مساحت ولولي .</p> <p>– له بل زده کوونکي غواړي چې د (۱) مخ د «●●» مشق لارښوونه ولولي .</p> <p>– بیا ښوونکی له بل زده کوونکي څخه غواړي چې د لومړي کتار عدد پر توره تخته ولیکي او تر هغه وروسته د هر رقم مقامي قیمت داسې وښيي : $۶۵۲۲۲۵ = ۵$ یويزونه ۲ لسیزونه ، ۲ سلیزونه ، ۲ زدیرونه ، ۵ لس زریزونه او ۶ سل زریزونه .</p>	
<p>کتاب توره تخته کتابچه</p>	<p>– ښوونکی زده کوونکي په دوو ډلو ویشي . لومړۍ ډلې ته د (۱) مخ «●●» مشق ؛ دویمې ډلې ته د (۲) مخ «●●» مشق سپاري .</p> <p>– ښوونکی له دواړو ډلو څخه غواړي چې هره یوه دې یوځل بیاد خپلو خپلو برخولارښوونې دې له خپلو ملگرو سره په غور ولولي ؛ ځانونه دې وپوهوي او پرې کار وکړي .</p> <p>– ښوونکی په دې ترڅ کې د کتاب د (۱) مخ جدول پر توره تخته رسمي خو عددونه یې نه لیکي .</p> <p>– د ډله ییز کار په پای کې ښوونکی په ثوبت سره د ډلو له استازو څخه غواړي چې خپل کارونه پر توره تخته ولیکي ؛ ولولي ، تشریح کړي .</p> <p>– د لومړۍ ډلې استازی به په جدول کې عددونه لیکي لولي او مقامي قیمتونه ښيي .</p> <p>د دویمې ډلې استازی به د کتاب د ورکړل شوي مثال په شان</p>	<p>۳ مشق او تمرین</p>

۵۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۵۲ عنوان : مترادف او غیر مترادف ستونه هدف : زده کوونکي باید : • مترادف او غیر مترادف ستونه اود هغونښې وپېژني .
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې [۵۲] مخ پر « • او • » برخو او په دریم پړاو کې دې په « •• » برخه کار وشي .

۵۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۵۳ عنوان : فرعي ست هدف : زده کوونکي باید : • فرعي او غیر فرعي ستونه او نښې یې وپېژني .
د تدریس طریقه : ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د [۵۲] مخ په « • او •• » برخو او په دریم پړاو کې دې په « •• » برخه کار وشي .

۵۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۵۴ موضوع : د تېر درس دوام
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د « •• » مشق پر لومړیو دوو مثالونو په دریم پړاو کې دې پر پاتې

سوالونو کار وشي .
 که وخت و ، په دریم پړاو کې دې د تازه مېوو ، کورني حیواناتو او نباتاتو
 سټونه هم پر زده کوونکو ولیکل شي .

۵۶ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۵۴ - ۵۵
 عنوان : دستونو منفي کول
 هدف : زده کوونکي بايد :
 • دوه سټونه يوله بله تفريق کړای شي .

د تدريس طريقه : د چمتوالی تر پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
 د [۵۴] مخ په «••» مشق کار وشي . په دریم پړاو کې دې پر «•••» برخه اود
 [۵۵] مخ پر «•••» برخه کار وشي .

د سټونو د قانون له مخې کله چې دوه سټونه يو يا څر مشترک عنصرونه
 ولري ؛ دویم سټ له لومړي سټ څخه داسې تفريق کېږي چې اول مشترک عنصرونه
 یې له منځه ځي بيا د دویم سټ ټول عنصرونه له منځه ځي . د لومړي
 سټ پاتې عنصرونه د دې دواړو سټونو حاصل تفريق ښيي . که مشترک
 عنصرونه ونه لري دویم سټ ټول په خپله له منځه ځي اود لومړي
 سټ عنصرونه د حاصل تفريق په ټول پاتې کېږي .

۵۷ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۵۵ - ۵۶
 عنوان : د تېر درس دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د
 [۵۵] مخ په «•••» مشق او په دریم پړاو کې دې د [۵۶] مخ په «••••»
 برخه کار وشي .

۵۸ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۵۶
عنوان : د تېر درس دوام
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د "•••••" برخې پر [۱ او ۲] مثالونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو کار وشي .

۵۹ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۵۷ - ۵۸
عنوان : واقعي او غیر واقعي کسرونه
هدف : زده کوونکي باید :
• واقعي او غیر واقعي کسرونه وپېژني
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۵۷ او ۵۸] مخونو په "• او ••" برخو کار وشي او په دریم پړاو کې دې [۵۸] مخ په "••" مشق باندې کار وشي .

۶۰ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۵۸ - ۵۹
عنوان : د کسرونو مقایسه کول
هدفونه : زده کوونکي باید :
• په هغو کسرونو کې چې صورتونه یې مساوي وي ، تر ټولو لوی او کوچني کسرونه وپېژني .
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي

کتاب د [۵۸] مخ په •• مشق تر د [۵۹] مخ لومړي چوکاټ پورې کار وشي. په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لاندني اوداسې نور کسرونه د مقایسه کولو له پاره ورکړل شي.

$$\frac{5}{7}, \frac{5}{6}, \frac{5}{8} \quad \frac{2}{7}, \frac{2}{5}, \frac{2}{4}$$

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{3} \quad \frac{7}{10}, \frac{7}{9}, \frac{7}{8}$$

٦١ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ٥٩ - ٦٠

عنوان : د تېرې موضوع دوام

هدف : زده کوونکي باید :

- په هغو کسرونو کې چې مخرجونه یې مساوي وي ، ترټولو لوی او کوچنی کسرو پېژني .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۵۹] مخ په [۲ مثال] د [۶۰] مخ له چوکاټ سره کار وشي. په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لاندني او څو نور کسرونه د مقایسه کولو له پاره ورکړل شي.

$$\frac{7}{8}, \frac{1}{8}, \frac{3}{8}, \frac{5}{8} \quad \frac{4}{5}, \frac{3}{5}, \frac{2}{5}$$

$$\frac{29}{29}, \frac{28}{29}, \frac{27}{29} \quad \frac{14}{17}, \frac{15}{17}, \frac{13}{17}$$

٦٢ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ٦٠ - ٦١

عنوان : د تېرې موضوع دوام

هدف : زده کوونکي باید :

- په هغو کسرونو کې چې صورتونه او مخرجونه یې سره مختلف وي

ترټولو لوی او کوچني کسرونه وپېژني .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۶۰] مخ په دریم مثال د [۶۱] مخ تر نوي عنوان پورې کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لاندني اوڅو نور کسرونه د مقایسه کولو له پاره ورکړل شي .

$$\frac{5}{6} , \frac{3}{4} \quad \frac{7}{13} , \frac{5}{8}$$

$$\frac{1}{3} , \frac{7}{7} \quad \frac{9}{8} , \frac{4}{5}$$

۶۲- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۶۱ - ۶۲
عنوان : د کسرونو اختصارول (ساده کول)
هدف : زده کوونکي باید ،
• کسرونه اختصار کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي کتاب د [۶۱] مخ په " • " برخه د [۶۲] مخ تر " • • " مشق پورې کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لاندني اوڅو نور کسرونه دا اختصارولو له پاره ورکړل شي .

$$\frac{15}{25} , \frac{28}{35} , \frac{24}{48} , \frac{12}{36} , \frac{7}{18} , \frac{4}{8}$$

۶۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۶۲
عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د

درسي ڪتاب د [٦٢] مخ د "●●" برخي دلومپي ڪتار پوڪسرونواو
په دريم پڙاو ڪي دي دهمدې برخي پردويم ڪتار ڪسرونو کار وشي .

٦٥- درسي پلان

دڪتاب مخونه : ٦٢ - ٦٣

عنوان : دعام ڪسرونو جمع

هدف : زده ڪوونكي بايد :

● عام ڪسرونه سه جمع ڪڍي شي .

د تدريس طريقه : ترلومپي پڙاو وروسته ، په دويم پڙاو ڪي دي
د درسي ڪتاب د [٦٢] مخ د "●●" برخي په لومپي مثال او په دريم
پڙاو ڪي دي دڪتاب د [٦٣] مخ پردويم مثال باندې کار وشي .

٦٦- درسي پلان

دڪتاب مخونه : ٦٣ - ٦٤

عنوان : دتبري موضوع دوام

د تدريس طريقه : ترلومپي پڙاو وروسته ، په دويم پڙاو ڪي دي
د درسي ڪتاب د [٦٣] مخ په [٣-مثال] تر [٦٤] مخ تر "●●" برخي
پوري کار وشي . په دريم پڙاو ڪي دي زده ڪوونكوته د ورته تمرين د
پاره يوڅو سوالونه ورکړل شي .

٦٧- درسي پلان

دڪتاب مخونه : ٦٤ - ٦٥

عنوان : د تبر درس دوام

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي کتاب د [۶۴] مخ په [۱ او ۲] عبارتي سوالونو کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لاندیني اوڅر نور سوالونه ورکړل شي چې حل یې کړي .

$$۱- \frac{3}{7} \times 5 + \frac{5}{14} \times 4 + \frac{7}{21} \times 8 = 9$$

$$۲- \frac{4}{5} \times 7 + \frac{7}{10} \times 6 + \frac{1}{5} = 9$$

۶۸- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۶۵-۶۶

عنوان : د کسرونو تفریق

هدف : زده کوونکي باید :

• کسرونه یوله بله تفریق کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي کتاب د [۶۵] مخ د " • " برخې په [۱- مثال] او په دریم پړاو کې دې [۶۵ او ۶۶] مخونو [۲ او ۳] مثالونو باندې کار وشي .

۶۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۶۶-۶۷

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي کتاب د [۶۶] مخ د " • • • " برخې پر [۱ او ۲] سوالونو او په دریم پړاو کې دې [۶۶] مخ په [۳ او ۴] او د [۶۷] مخ په [۵ او ۶] سوالونو کار وشي .

۷۰- درسي پلان

د کتاب مخونه :	۶۷-۶۸
عنوان :	د عام کسرونو ضرب
هدف :	زده کوونکي بايد :
• عام کسرونه سره ضرب کړای شي .	
<p>د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۶۷] مخ د " • " برخې پر [۱ او ۲] مثالونو باندې کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لاندني سوالونه ورکړل شي چې حل یې کړي .</p>	
۱- $9 = \frac{1}{4} \times 5 \frac{3}{5} \times 1 \frac{2}{3}$	
۲- $9 = 5 \frac{1}{4} \times \frac{3}{4} \times 4 \frac{7}{9}$	
۳- $9 = \frac{2}{3} \times \frac{3}{4} \times \frac{1}{2} \times 4 \frac{4}{5}$	

۷۱- درسي پلان

د کتاب مخ :	۶۸
عنوان :	د تېرې موضوع دوام
<p>د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۶۸] مخ د " •• " برخې پر لومړي سوال ، او په دریم پړاو کې دې د همدې مخ د [۱ او ۲] پر سوالونو باندې کار وشي .</p>	

۷۲- درسي پلان

د کتاب مخونه :	۶۸-۶۹
----------------	-------

عنوان : د عام کسرونو تقسیم
 هدف : زده کوونکي باید :
 • عام کسرونه تقسیم کړای شي .

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
 د درسي کتاب د [۶۸] مخ د « • » برخې لومړی مثال او په دریم پړاو
 کې دې د [۶۹] مخ پر دویم مثال کار وشي .

۷۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۶۹
 عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
 د درسي کتاب د [۶۹] مخ د « • • • » برخې پرلومړي سوال او په دریم
 پړاو کې دې د همدې مخ پر دویم اوڅو نورو اضافي سوالونو باندې
 کار وشي .

۷۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۰ - ۷۱
 عنوان : کسرالکسر
 هدفونه : زده کوونکي باید :
 • د کسرالکسر په مفهوم پوه شي
 • کسرالکسر ساده کړای شي

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د
 درسي کتاب د [۷۰] مخ پر « • • » برخه کار وشي . په دریم پړاو کې دې
 لومړی دغه کسرونه : $\frac{3}{5}$ ، $\frac{5}{4}$ ، $\frac{4}{3}$ پر توره تخته ولیکل شي

اود " • " برخې په شان له زده کوونکو څخه پوښتنې وشي . بیا
دې د [۷۰] مخ د " •• " برخې پر لومړي مثال کار وشي .

۷۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۷۱

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
د درسي کتاب د [۷۱] مخ پر دویم مثال او په دریم پړاو کې په دریم
مثال باندې کار وشي .

۷۶- درسي پلان

د کتاب مخ : ۷۱

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
د درسي کتاب د [۷۱] مخ د " •• " مشق پر دوو لومړنیو کسرونو او په دریم
پړاو کې دې پر پاتې کسرونو کار وشي .

۷۷- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۲ - ۷۳

عنوان : واقعي او غیر واقعي اعشاري کسرونه

هدف : زده کوونکي باید :

• واقعي او غیر واقعي اعشاري کسرونه ښه وپېژني اومشق
یې کړي .

	د افغانستان مساحت په كيلومتر مربع ، هكتومتر مربع ، دكامتر مربع او متر مربع ، په دواړو ډولونو باندې (هندسي او حروفي عددونو) پر توره تخته ليكي اولولي.	
لنډيز ارزيابي	<p>- بنوونكى ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۱۲۵ / ۶۵۲ او همدارنگه څو نور عددونه پر توره تخته ليكي او له بېلابېلو زده كوونكو څخه غواړي چې ويې لولي .</p> <p>- بنوونكى پر توره تخته ليكي :</p> <p>شپږ مليارده پنځه سوه دوه ويشت مليونه او پنځه سوه زره .</p> <p>- له يوه زده كوونكي څخه غواړي چې عددي رقمونه يې وليكي .</p> <p>كورنۍ وظيفه : بنوونكى لاندې حروفي عددونه پر توره تخته ليكي .</p> <p>- اته سوه او درې اويا مليونه او درې سوه .</p> <p>- له زده كوونكو څخه غواړي چې هغه په خپلو كتابچو كې وليكي او بيا په كور كې د هغو عددي / هندسي رقمونه وليكي .</p>	توره تخته

۲- درسي پلان

<p>د كتاب مخونه : ۲-۳</p> <p>موضوع : د تېرې موضوع دوام .</p> <p>هدفونه : زده كوونكي بايد :</p> <ul style="list-style-type: none"> • د محكي د وچې او لمدې برخې فيصدي پيداكړاى شي . • د براعظمونو مساحتونه په دكا متر مربع وپېژندلاى شي . 	
<p>د تدريس طريقه : بنوونكى دې په لومړي پړاو كې لاندې شكل پر توره تخته وكاږي .</p>	
وچه	اوبه
اوبه	اوبه

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۲] مخ پر "•" برخه او په دریم پړاو کې دې د [۷۳] مخ پر "••" برخې باندې کار وکړي .

۷۸ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۳ - ۷۴
عنوان : داعشاري کسرونو مقایسه کول
هدف : زده کوونکي باید :
• اعشاري کسرونه مقایسه کړای شي

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۳] مخ د "•" برخې پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې پر دویم مثال کار وکړي .

۷۹ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۷۴
عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۴] مخ د "••" برخې د لومړي ستون پر دریو لومړنیو کسرونو ، او په دریم پړاو کې دې د دوو پاتې ستونونو پر کسرونو باندې دې کار وشي .

۸۰ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۴ - ۷۵
عنوان : داعشاري کسرونو جمع او تفریق

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- اعشاري کسرونه او عددونه يوله بل سره جمع کړای شي .
- اعشاري کسرونه او عددونه يوله بل څخه تفریق کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۷۴ او ۷۵] مخونو د « • » برخې پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې د [۷۵] مخ پر دویم مثال باندې کار وشي .

۸۱ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۵ - ۷۷

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۵] مخ د « • • » مشق پر دریو لومړنیو سوالونو باندې او په دریم پړاو کې دې د [۷۶ او ۷۷] مخونو پر پاتې سوالونو باندې کار وشي .

۸۲ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۷ - ۷۸

عنوان : د اعشاري کسرونو او اعشاري عددونو ضرب او تقسیم
هدفونه : زده کوونکي بايد :

- اعشاري کسرونه او عددونه يوله بل سره ضرب کړای شي .
- اعشاري کسرونه او عددونه يو پر بل باندې تقسیم کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۷] مخ د « • » برخې پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې دویم مثال باندې کار وشي . که وخت و ، په دریم پړاو کې دې بشپړونکي

خو نور ورته سوالونه هم زده کوونکوتنه ورکړي چې حل یې کړي .

۸۳ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۸ - ۷۹

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۸] مخ پر دریم مثال او په دریم پړاو کې په څلورم مثال او خو نورو ورته اضافي سوالونو کار وشي .

۸۴ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۷۹ - ۸۰

عنوان : پر ۱۰ ، ۱۰۰ ، ۱۰۰۰ ، ۱۰۰۰۰ ، ۱۰۰۰۰۰ ، ۱۰۰۰۰۰۰ او داسې نورو عددونو باندې د اعشاري کسرونو ضرب او تقسیم هدفونه : زده کوونکي باید :

• د [۱۰] او یا د [۱۰۰] له طاقتونو سره اعشاري کسرونه ضرب کړای شي .

• پر [۱۰] او یا د [۱۰۰] پر طاقتونو اعشاري کسرونه تقسیم کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۷۹] مخ پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې د [۷۹ او ۸۰] مخونو پر دویم او دریم مثالونو او خو نورو ورته اضافي سوالونو باندې کار وشي .

۸۵ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۰ - ۸۱

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۰] مخ پر لومړي او د [۸۱] مخ پر دويم سوال او په دريم پړاو کې دې د [۸۱] مخ پر [۳، ۴، ۵ او ۶] سوالونو باندې کار وشي .

۸۶ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۱ - ۸۳

عنوان : پراعشار کسرونو باندې د عام کسرونو بدلول

هدف : زده کوونکي بايد :

• عام کسرونه پراعشار کسرونو باندې بدل کړای شي .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۱] مخ د « • » برخې پر لومړي مثال او په دريم پړاو کې دې د [۸۲ - ۸۳] مخونو په دويم او دريم مثالونو باندې کار وشي .

۸۷ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۳ - ۸۴

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۳] مخ پر څلورم مثال او په دريم پړاو کې دې د [۸۳] مخ پر [۵ او ۶] مثالونو باندې کار وشي .

۸۸- درسي پلان

د کتاب مخ : ۸۴
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۴] مخ د « •• » برخې پر څلورو کسرونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې نورو کسرونو باندې کار وشي .

۸۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۴ - ۸۵
عنوان : په عام کسرونو باندې د اعشاري کسرونو بدلول
هدف : زده کوونکي باید :
• اعشاري کسرونه په عام کسرونو بدل کړای شي .
د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۴] مخ د « •• » برخې پر لومړي مثال او په دویم پړاو کې دې د [۸۵] مخ پر دویم مثال او څو نورو ورته اضافي سوالونو باندې کار وشي .

۹۰- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۵ - ۸۶
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۵] مخ پر دریم مثال او په دریم پړاو کې دې د [۸۶] مخ پر څلورم مثال او څو نورو اضافي ورته سوالونو باندې کار وشي .

۹۱- درسي پلان

د کتاب مخ : ۸۶

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۸۶] مخ د « ••• » برخې د لومړي او دويم کتار پر کسرونو او په دريم پړاو کې دې پر پاتې کسرونو باندې کاروشي .

۹۲- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۷ - ۸۸

عنوان : له معکوس (سرچپه) نسبتونو سره کار کول

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- د يو نسبت معکوس وليکلای شي
- وپوهيږي چې د دوو معکوسو نسبتونو حاصل ضرب تل [۱] وي .

د تدريس طريقه : زده کوونکي / ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۸۷] مخ د « ••• » برخه پر زده کوونکو باندې ولولي بيا دې له بېلابېلو زده کوونکو څخه وغواړي چې رسمونه تشرېح کړي او د متن مفهوم بيان کړي . تر هغه وروسته ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

د دوو معکوسو نسبتونو حاصل ضرب تل [۱] وي .

دغه ليکنه دې پر داوطلب زده کوونکي ولولي او ورڅخه دې وغواړي چې په دغو $\left[\frac{3}{4} , \frac{4}{3} \right]$ نسبتونو کې د ادعا ثابته کړي .

- زده کوونکي / ښوونکی دې په دريم پړاو کې د [۸۸] مخ پر « ••• » برخه کار وکړي .

۹۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۸۸
موضوع : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقہ : زده کوونکی / ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۸۸] مخ د « ••• » برخې د ښې خوا پر نسبتونو او په دریم پړاو کې دې د کیښې خوا پر نسبتونو باندې کار وکړي .

۹۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۸۹ - ۹۰
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۸۹] مخ د « ••• » برخې پر لومړي مثال او په دریم پړاو کې دې د [۸۹ او ۹۰] مخونو پر ۲ او ۳ مثالونو باندې کار وکړي .

۹۵- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۰ - ۹۱
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقہ : زده کوونکی / ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې له زده کوونکو څخه وغواړي چې مخ « ••• » برخې پورې له څنگ ملګري سره په غور ولولي او د عبارتي سوالونو پر مفهوم دې ځانونه وپوهوي . بیا دې ښوونکی له دوو زده کوونکو په وار سره وغواړي چې د تورې تختې څنگ ته ورشي په ترتیب سره ۱ او ۲ سوالونه په وار سره د مثال په شان حل کړي . په دریم پړاو کې دې پریاتې سوالونو باندې کار وشي .

۹۶ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۱ - ۹۲

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدريس طريقه : ښوونکي دې ترلومړي پړاو ودرسته ، په دويم پړاو کې دې د [۹۱] مخ پر مثال او د ۹۲ مخ پر دريو سوالونو کار وشي . پر پاڼې سوالونو دې په دريم پړاو کې کار وشي .

۹۷ - درسي پلان

د کتاب مخ :

عنوان : تناسب

هدف : زده کوونکي بايد :

• د تناسب يعنې د دوو مساوي نسبتونو (کسرونو) په مفهوم وپوهېږي .

د تدريس طريقه : ښوونکي دې په لومړي پړاو کې پر توره تخته وليکي :
۳ هککان او ۱۲ قلمونه

۲ ماشومان او ۶ قطي پوږي شېدې

۲۴ چرگې او ۹۶ چرگوري .

له زده کوونکو څخه دې په وار سره وغواړي چې د نوموړو شيانو نسبتونه وليکي .
په دويم پړاو کې دې د [۹۲] مخ پر "••• برخه د [۹۳] مخ تر "••• برخې پورې کار وکړي . په دريم پړاو کې دې د [۹۳] مخ د "••• برخې پر تناسبونو پر توره تخته کار وکړي .

۹۸ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۳ - ۹۴

عنوان : د تېرې موضوع دوام

هدف : زده کوونکي بايد :
 • وپوهيږي چې د ظرفينو او وسطينو د ضرب حاصلونه سره مساوي وي .

د تدریس طریقه : زده کوونکی - ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د [۹۳] مخ په « ••• » برخه او د [۹۴] مخ د « ••• » برخې پر مثال کار وکړي . په دریم پړاو کې دې د همدغې برخې پر شپږو سوالونو کار وشي .

۹۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۴ - ۹۵
 عنوان : مستقیم تناسب
 هدفونه : زده کوونکي بايد :
 • مستقیم تناسب پېژني
 • د یوه مستقیم تناسب نامعلوم جزء پیدا کړای شي .

د تدریس طریقه : ښوونکی دې په لومړي پړاو کې لاندنۍ قصه ووايي :
 د سولې د ښمنانو د افغانستان په زراعتي محکو او لویو لارو کې یوزیات شمېر مایونه بنځ کړي دي ؛ کلي او زراعتي محکې ویجاړې دي ؛ ویاړ او سربندونه له کاره لوبدلې دي . له دې امله ، افغانستان اوس په ټولو برخو کې د افغانانو کار او زحمت ته اړ دی . بیادۍ پوښتنه وکړي د افغانستان د بیا رغونې او آبادۍ له پاره په تاسو کې څوک غواړي چې فعاله ونډه واخلي ؟ زده کوونکي دې ځوابونه ورکړي او بحث دې وکړي . په دویم پړاو کې دې د [۹۴] مخ د « ••• » برخې د کیسو پر لوستلو د [۹۵] مخ تر « ••• » برخې پورې کار وشي . په دریم پړاو کې دې د همدغو برخو پر تشو خانو باندې کار وشي .

۱۰۰ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۵ - ۹۶

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۹۵] مخ د « •• » برخې پر مثال او د [۹۶] مخ پر [۲۰۱] سوالونو کار وشي . په دريم پړاو کې دې د [۹۶] مخ پر پاټې شپږو سوالونو کار وشي .

۱۰۱ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۶ - ۹۷

عنوان : معکوس تناسب

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- د معکوس تناسب په مفهوم وپوهيږي .
- د معکوس تناسب نامعلوم جزء پيدا کړای شي .

د تدريس طريقه :

ښوونکي دې په لومړي پړاو کې دغه کيسه ووايي :
پخوا به د زربادشاه پلار - گل بادشاه دخپلې مخکې د اړولو له پاره دکلي ټولې يويې (قولې) چې شمېر يې له لسو څخه هم زياتېده ، د حشر د کار له پاره رابلل دغه کار به د يوې اونۍ له پاره دوام کاوه . اوس د هغه زوی زربادشاه هماغه مخکې د يوه ټراکټور په واسطه په ۴ ورځو کې اړوي . بيا دې ښوونکي پوښتنه وکړي آيا د يوه ټراکټور اولسو قولبو د کار اندازه سره مقايسه کولای شئ ؟ زده کوونکي دې تبصرې وکړي او جوابونه دې ووايي . ښوونکي دې په دريم پړاو کې له زده کوونکو څخه وغواړي چې له څنگ ملگرو سره د [۹۶] مخ د « •• » برخې متن په غور ولولي . ښوونکي دې په دې ترڅ کې د [۹۶] مخ څلور وروستۍ کرښې پر توره تختۍ وليکي او بيا دې ورباندې کار وکړي . په دريم پړاو

— بنوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د شکل له مخې د وچې او بر برخو کسرونه پر توره تخته وليکي.

$$\text{د مځکې د مخ رچه برخه} = \frac{1}{4}$$

د مځکې د مخ اړخه برخه

— بيا له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د نوموړو کسرونو فيصدي پيدا کړي نيصدي داسې معلومېږي:

$$\text{د مځکې وچه برخه} = \frac{1}{4} = \frac{25 \times 1}{25 \times 4} = \frac{25}{100} = 25\%$$

$$\text{د مځکې لمده برخه} = \frac{3}{4} = \frac{25 \times 3}{25 \times 4} = \frac{75}{100} = 75\%$$

د کسر منخرج په داسې عدد ضرب شوی چې ورځنې سل لاسته راغلي دي او بيا د سلو څلورمه برخه [۲۵] گيږي. نوله دې امله د کسرونو منخرجونه او صورتونه دواړه په [۲۵] کې ضرب شوي دي.

— بنوونکي دې په دويم پړاو د [۲] مخ په «۸۸» برخه او د [۳] مخ په «۸۸۸» مشق د جدول د لومړي کتار تر [۷۶ ۸۷۰۰۰۰۰۰۰۰] عدد پورې او په دريم پړاو کې دې په گروپونو کې د «۸۸۸۸» مشق پورې د تېرلوست په شان کار وکړي؛ يوه گروپ ته دې پر توره تخته يو شمېر کسرونه وليکي چې کتابچو ته يې ورسوي او بيا يې فيصدي معلومه کړي. که په بنوونکي کې د نړۍ نقشه موجوده وي، بنوونکی دې هغه ټولگي ته راوړي، د براعظمو او سمندرونو نومونه او موقعيتونه دې په کې وښيي.

— په څلورم پړاو کې دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې پر توره تخته د لاندنيو عامو کسرونو فيصدي پيدا کړي:

$$؟ = \frac{3}{5} \quad ؟ = \frac{7}{20}$$

کورنی کار: بنوونکی دې لاندې عددونه پر توره تخته لاندې باندې وليکي بيا له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې هغه خپلو کتابچو ته ورسوي او د هر يوه تر څنگ د هغه حروفې عدد وليکي.

۴۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ؛ ۸۸/۰۰۰/۲۴۱/۰۰۰ ؛ ۶۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰

کې دې زده کوونکو ته د تورې تختې د تېرکار په شان خو سوالونه ورکول شي چې حل يې کړي .

۱۰۲ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۷ - ۹۸

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدريس طريقه : د چمتوالي تر پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۹۷] مخ د " ●● " برخې پر درېو لومړنيو سوالونو او په دريم پړاو کې دې پر پاټې سوالونو باندې کار وشي .

۱۰۳ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۸ - ۹۹

عنوان : د يوه له مخې محاسبه (د احديت طريقه)

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- په رياضي کې د احديت په مفهوم وپوهيږي .
- د شیانو د شمېر له مخې د هغو د يوه (واحد) قيمت پيدا کړای شي .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو څخه وروسته ، په دويم پړاو کې د [۹۸] مخ د " ● " برخې پر دوو مثالونو د [۹۹] مخ تر " ●●● " برخې پورې کار وشي . په دريم پړاو کې دې د وخت په پام کې لرلو سره د دويم پړاو د مثالونو په شان نور سوالونه پر تورو تختو وليکي او پر زده کوونکو باندې يې حل کړي .

۱۰۴ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۹۹ - ۱۰۰
موضوع : د تېر درس دوام

د تدریس طریقېه : تر لومړي پړاو څخه وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۹۹] مخ د « ••• » برخې پر دوو مثالونو او په دریم پړاو کې دې د [۹۹ او ۱۰۰] مخونو د « ••• » برخې پر سوالونو باندې کار وشي .

۱۰۵ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۱ - ۱۰۲
عنوان : د فیصدې معلومول د یو په واسطه
هدف : زده کوونکي باید :
• د یوه (احديت) له مخې د یوه عدد فیصدې پیدا کړي .

د تدریس طریقېه : ښوونکي دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په [۱۰۱ او ۱۰۲] مخونو کې « ••• » برخې له څنګ ملګري سره په ټیټ آواز ولولي . ښوونکي په دې ترڅ کې د [۱۰۱] مخ د « ••• » برخې چوکاټ پر توره تخته رسم کړي .
- ښوونکي - زده کوونکي دې د جدول پر دویم کتار (مثال) کار وکړي او ورپسې دې د « ••• » برخې پر مثال کار وکړي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکي وار په وار نورې تختې ته ورشي چې د جدول تشې ځانې د مثال په شان ټکي کړي او د حل طریقېه یې تشریح کړي .
په څلورم پړاو کې دې د تېرو لوستونو په شان ارزیابي وشي .

۱۰۶ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۲ - ۱۰۳

موضوع : د تېر درس دوام

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
د [۱۰۲] مخ د "•••••" برخې پر لومړني مثال او په دریم پړاو کې د "•••••"
برخې پر دریو سوالونو باندې کار وکړي.

۱۰۷- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۳-۱۰۴

عنوان : کسرونه او فیصدي

هدفونه : زده کوونکي باید :

• د کسرونو مخرجونه د ضرب زباني په مرسته په [۱۰۰] تبدیل کړای شي.

• د [۱۰۰] مخرج له مخې د شیانو فیصدي پیدا کړای شي.

د تدریس طریقہ : ښوونکي دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې
د [۱۰۳] مخ په "•••••" برخې او په دریم پړاو کې دې د "•••••" مشق پر ټولو سوالونو
کار وکړي.

۱۰۸- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۴-۱۰۵

عنوان : د تناسب په مرسته د فیصدي معلومول

هدفونه : زده کوونکي باید ،

• د نامعلوم نسبت فیصدي د معلوم نسبت له مخې پیدا کړای شي.

• د طرفینو او وسطینو په مرسته فیصدي پیدا کړای شي.

د تدریس طریقه : ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د [۱۰۴] مخ د « • • » برخې پر جدول او د [۱۰۵] مخ د « • • » مشق په لومړي مثال کار وکړي. په دریم پړاو کې دې لاندې سوالونه په توره تخته وليکي چې زده کوونکي یې وار په وار پرتوره تخته حل کړي .

$$\frac{9500}{9} = \frac{95}{100} ; \frac{9}{4500} = \frac{40}{450} ; \frac{74000}{9} = \frac{74}{100} ; \frac{9}{600} = \frac{75}{100}$$

۱۰۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۵ - ۱۰۶
عنوان : د تېر درس دوام

د تدریس طریقه : ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د [۱۰۵] مخ پر ۲ مثال او پر دریو سوالونو باندې او په دریم پړاو کې د [۱۰۵ او ۱۰۶] مخونو د « • • » برخې پر سوالونو کار وکړي .

۱۱۰- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۷ - ۱۰۸
عنوانونه : نقطه او خط
هدفونه : زده کوونکي باید :

- نقطه وپېژني او په مفهوم یې پوه شي .
- خط وپېژني او رسم یې کړای شي .
- دیوايډر او په خطکش کې د سانتي متر او بندوالی وپېژني .

د تدریس طریقه : ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۰۷] مخ په « • • او • • » ، برخو او د [۱۰۸] مخ پر مثال کار وکړي ؛ زده کوونکو ته د نقطې عملي مثالونه (دمېز ، تورې تختې او د کتابونو او د کاغذ د پاڼو ، کنجونو ، څوکې وروښي .

ښوونکی دې دا خبره زده کوونکوته واضح کړي چې دکنجونو څوکې (رأسونه) اوږدوالی ، سور او پنډوالی نه لري ؛ ځکه چې د نوموړو شیانو د اندازه کولو په وخت کې د څوکې اوږدوالی ، سور او پنډوالی د شي د اوږدوالي ، سور او پنډوالي سره نیول کیږي . له دې امله په خپله څوکه (نقطه) اوږدوالی ، سور او پنډوالی نه لري .
 - په دریم پړاو کې دې ښوونکی زده کوونکوته لارښوونه وکړي چې دخپل ځنگ ملګرو سره دوه درې خطونه په کتابچو کې رسم کړي ؛ اندازه یې کړي او ترهغه وروسته د پړکار او خطکش په مرسته په هماغه اندازه نورخطونه رسم کړي .

۱۱۱- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۰۸ - ۱۰۹

عنوان : پړکار

هدفونه : زده کوونکي باید :

- پړکار وپېژني او دهغه د استعمال په طريقه وپوهيږي .
- په پړکار سره قطعه خطونه نیم کړای شي .

د تدریس طریقہ : ښوونکی دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۰۸] مخ په " • " برخه تر د [۱۰۹] مخ تر " • • " برخې پورې کار وکړي .

- ښوونکی دې زده کوونکوته د پړکار جوړښت په هغه کې د پینسل بندولو طریقہ او د پړکار د استعمال طریقہ وروښيي .

- په دریم پړاو کې دې د [۱۰۹] مخ پر " • • " برخه کار وشي .

یادونه : ښوونکی او زده کوونکی کولای شي چې په توره تخته کې د قطعه په نیمولو کې ، د پړکار پرځای د ستمال او یا تار او د پینسل پرځای له تباشیر څخه کار ولخلي .

۱۱۲ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۰۹

عنوان : په څو مساوي برخو د خط ویشل
هدف : زده کوونکي باید د دیوایدر (دوسوزنې) په مرسته :
• قطعه خط په څو مساوي برخو وویشلای شي .

د تدریس طریقه : ښوونکی دې ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د (۱۰۹) مخ په " • " مشق کار وکړي او په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې لاندني قطعه خطونه رسم کړي او بیا یې په مساوي برخو وویشي .

- ۱- ۳ سانتي متره قطعه خط دې په ۳ مساوي برخو وویشي .
 - ۲- ۸ سانتي متره قطعه خط دې په ۴ مساوي برخو وویشي .
 - ۳- ۷/۵ سانتي متره قطعه خط دې په ۳ مساوي برخو وویشي .
- یادونه : ښوونکی دې د دیوایدر (دوسوزنې) د استعمال طریقه چې په [۱۰۹] مخ کې لیکل شوې ده ، په دویم پړاو کې یوځل بیا زده کوونکو ته توضیح کړي .

۱۱۳ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۰

عنوانونه : درجه او نقاله
هدفونه : زده کوونکي باید ،
• درجه وپېژني
• نقاله وپېژني او درجې یې ولوستلای شي .

د تدریس طریقه : زده کوونکي ، ښوونکی دې ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۱۰] مخ پر متن کار وکړي . په دریم پړاو کې دې ښوونکی زده کوونکو ته نقاله اود هغې درجې عملاً وروښيي ؛

اودنقالې ددرجو دلوستلو طریقه دې له ښې خوا څخه کینې خواته
 اوله کینې خوا څخه ښې خواته ورته روښانه کړي. که وخت و،
 په همدې پړاو کې زده کوونکو ته لارښوونه وشي چې د کتاب له مخې
 نقاله په خپلو کتابچو کې رسم کړي او درجې په کې وښيي.

۱۱۴ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۱

عنوان : دنقالې په مرسته د زاویې رسمول
 هدف : زده کوونکي باید :

• دنقالې په مرسته زاویه رسم کړای شي

د تدریس طریقه : زده کوونکي، ښوونکي دې تر لومړي پړاو
 وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب پر [۱۱۱] مخ باندې کار وکړي.
 ښوونکي دې په دریم پړاو کې دنقالې په مرسته [۱۰ او ۳۵] درجې
 زاویې پر توره تخته رسم کړي بیا دې پر توره تخته ولیکي :

۴۵ ، ۸۰ ، ۹۰ ، ۱۱۰

له زده کوونکو څخه دې وار په وار وغواړي چې تورې تختې ته ورشي او د
 نقالې په مرسته یوه ټاکلې زاویه رسم کړي. ښوونکي دې په څلورم
 پړاو کې یوه قایمه زاویه پر توره تخته رسم کړي ، له یوه زده کوونکي څخه
 دې وغواړي تورې تختې ته ورشي او دنقالې په مرسته زاویه اندازه کړي او بیا
 دې دهغې درجه (۹۰) وښيي.

۱۱۵ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۲

عنوان : دنقالې په مرسته د زاویې ویشل
 هدف : زده کوونکي باید ،

• دنقالې په مرسته زاویې په څو مساوي برخو وویشلای شي .

د تدریس طریقہ : زده کوونکی / بنوونکی تر لومړي پړاو وروسته،
 په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۱۲] مخ پر "•••••" برخه کار وکړي.
 په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې لاندنۍ زاويې رسم
 کړي او بیا دې هغه په ورکړل شویو برخو وویشي.
 ۱- 30° زاویه دې په ۳ مساوي برخو وویشي.
 ۲- 90° زاویه دې په ۲ مساوي برخو وویشي.
 ۳- 80° زاویه دې په ۴ مساوي برخو وویشي.

۱۱۶- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۱۲ - ۱۱۳
 عنوان : د پړکار په مرسته د زاويې نیمول
 هدف : زده کوونکي باید :
 • د پړکار په واسطه زاویه نیمه کړای شي.

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي
 کتاب د [۱۱۳] مخ پر "•••••" برخه د [۱۱۳] مخ تر "•••••" برخې پورې
 کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکي په نوبت سره لاندنۍ زاويې پرتوده
 تخته رسم کړي او بیا دې د پړکار په مرسته نیمې کړي ،
 ۱- 60° زاویه
 ۲- 85° زاویه
 ۳- 110° زاویه

۱۱۷- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۱۳ - ۱۱۴
 عنوان : د تېرو موضوعگانو مشق او تمرین

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې

د درسي کتاب د [۱۱۳] مخ د «•••» مشق پر [۱ او ۲] سوالونو کاروشي؛
په دريم پړاو کې دې د [۱۱۳] مخ پر ۳ او د [۱۱۴] مخ په [۴ او ۵] سوالونو
کار وشي.

کورنۍ کار : زده کوونکي دې د [۱۱۴] مخ [۶] سوال حل کړي.

۱۱۸ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۴

عنوان : مجاورې زاويې

هدف : زده کوونکي بايد :

• مجاورې زاويې وپېژني او رسم يې کړي .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د
درسي کتاب د [۱۱۴] مخ «د مجاورې زاويې» پر برخه کار وشي . په دريم پړاو
کې دې په نوبت سره پر زده کوونکو څلور مجاورې زاويې چې ، پراخوالی
يې سره توپير ولري ، پر توره تخته رسم شي ؛ مشترکې ضلعي او مشترک
رأسونه دې په کې روښانه (برخسته) شي .

۱۱۹ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۵

عنوان : مکملې زاويې

هدف : زده کوونکي بايد :

• مکملې زاويې وپېژني او رسم يې کړای شي .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د
درسي کتاب د [۱۱۵] مخ د «مکملې زاويې» پر برخه کار وشي . په دريم
پړاو کې دې زده کوونکو ته لارښوونه وشي چې په دوه - درې کسيزو ډلو کې لاندنۍ مکملې
زاويې په خپلو کتابچو کې رسم کړي . $۸۰^{\circ} + ۱۰^{\circ}$ ، $۵۰^{\circ} + ۴۰^{\circ}$ ، $۵۵^{\circ} + ۳۵^{\circ}$ ، $۴۵^{\circ} + ۴۵^{\circ}$.

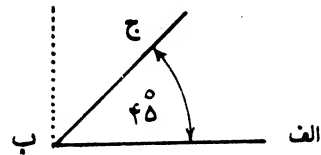
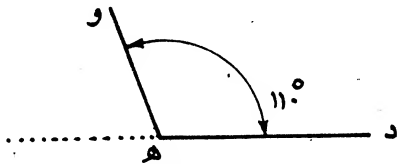
۱۲۰- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۵

عنوان : متممي زاويې

هدف : زده کوونکي بايد :
• متممي زاويې وپېژندلای اورسم کړای شي.

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۱۵] مخ «متممي زاويې» پر متن تر [۱] سوال پورې کاروشي . په دریم پړاو کې د همدې برخې پر [۱ او ۲] سوالونو باندې کار وشي . کورنۍ کار : زده کوونکي دې د ۱۱۵ مخ د متنونو په پام کې لرلو سره د لاندنيو زاويو مکمل او متمم شکلونه ، د نقالي په مرسته رسم کړي .

۱۲۱- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۶

عنوان : په رأس کې سره متقابلې (متقابل برأس) زاويې

هدف : زده کوونکي بايد :
• متقابل برأس زاويې وپېژني اورسم يې کړي .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب پر [۱۱۶] مخ کار وشي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته لارښوونه وشي چې دخپل څنگ ملګرو سره دوه - دوه متقابل برأس زاويې رسم کړي .

کورنۍ کار : د [۱۱۶ مخ] د چوکاټ متن خپلو کتابچوکې وليکي .
دوه متقابل برأسې زاويې په خپلو کتابچوکې رسم کړي .

۳- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۳-۴
عنوان : د تېرې موضوع دوام
د تدریس طریقه : د [۳] مخ له «○○○○» برخې څخه د [۴] مخ د «○○○○» برخې تر پایه پورې دې د مخکنیو درسونو په شان تدریس شي .

۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۴-۵
عنوان : په جمع کې د بدلون خاصیت .
هدف : زده کوونکي باید :
• وپوهېږي چې که چیرې د جمعې د اجزاوو ځایونه سره بدل شي د جمعې په حاصل کې بدلون نه راځي .
د تدریس طریقه : د چمتو والي تر پړاو وروسته په دویم پړاو کې دې د [۴] مخ په «○○» برخه تر د [۵] مخ «○○» پورې . په دریم پړاو کې دې د [۵] مخ په «○○» برخه کار وشي .

۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۶
عنوان : په جمع کې د صفر خاصیت (د عینیت عنصر)
هدف : زده کوونکي باید :
• وپوهېږي چې که د هر عدد سره صفر جمع شي ، پخپله هماغه عدد لاس ته راځي .
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۶] مخ

۱۲۲- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۷

عنوان : د متساوي الاضلاع مثلث رسمول

هدف : زده کوونکي بايد :

• متساوي الاضلاع مثلث رسم کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۱۷] مخ پر متن کار وشي . په دریم پړاو کې دې پر زده کوونکو لاندني متساوي الاضلاع مثلثونه رسم شي :

۱- داسې متساوي الاضلاع مثلث چې د هرې ضلعې اوږدوالی یې ۳ سانتي متره وي .

۲- داسې متساوي الاضلاع مثلث چې د هرې ضلعې اوږدوالی ۴ سانتي متره وي .

۳- داسې متساوي الاضلاع مثلث چې د هرې ضلعې اوږدوالی یې ۷ سانتي متره وي .

۱۲۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱۸

عنوان : د متساوي الساقين مثلث رسمول

هدف : زده کوونکي بايد :

• متساوي الساقين مثلث رسم کړای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۱۸] مخ تر نوع عنوان موضوع (دغه مثلث رسمول) کار وشي . په دریم پړاو کې دې پر زده کوونکو لاندني متساوي الساقين مثلثونه رسم کړای شي :

متساوي الساقين مثلث چې هره مساوي ضلعې یې ۳ سانتي متره او دریمه

ضلعه يې $4/5$ سانتي متره وي .
 متساوي الساقين مثلث چې هر مساوي ضلعه يې 5 سانتي متره
 او دريمه ضلعه يې 3 سانتي متره وي .

۱۲۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۱۸ - ۱۱۹
 عنوان : دهغه مثلث رسمول چې يوه ضلع او دوي
 زاويې يې معلومې وي .
 هدف : زده کوونکي بايد :
 • هغه مثلث رسم کړای شي چې يوه ضلع او دوي
 زاويې يې معلومې وي .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې
 د درسي کتاب د [۱۱۸] مخ پاتې برخه او د [۱۱۹] مخ لومړنۍ برخه
 تر نوي عنوان پورې تدريس شي . په دريم پړاو کې دې پر زده کوونکو
 لاندني مثلثونه رسم شي :
 يو مثلث چې دوه زاويې يې $[30^\circ \text{ او } 60^\circ]$ او منځنۍ ضلع يې [۶]
 سانتي متره وي .
 يو مثلث چې دوه زاويې يې $[40^\circ \text{ او } 70^\circ]$ او منځنۍ ضلع يې
 [۴] سانتي متره وي .

۱۲۵- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۱۹ - ۱۲۰
 عنوان : د قايم الزاويې مثلث رسمول چې وتر او يوه قايمه ضلع
 ضلع يې معلومه وي .
 هدف : زده کوونکي بايد :
 • هغه قايم الزاويه مثلث رسم کړای شي چې وتر او يوه

قایمه زاویه یې معلومه وي .

د تدریس طریقہ : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۱۹] مخ پر پاتې برخه د [۱۲۰] مخ تر سوالونو پورې کار وکړي شي . په دریم پړاو کې دې پر زده کوونکو لاندني قایم الزاویه مثلثونه رسم شي .

یو قایم الزاویه مثلث چې دوتر اوږدوالی یې [۵] سانتي متره او یوه قایمه ضلع یې [۴] سانتي متره وي .
یو قایم الزاویه مثلث چې دوتر اوږدوالی یې [۱۰] سانتي متره او یوه قایمه ضلع یې [۸] سانتي متره وي .

۱۲۶ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۰

عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقہ : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۰] مخ پر [۱ او ۲] سوالونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو کار وشي .

۱۲۷ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۱

عنوان : د انطباق وړ شکلونه

هدف : زده کوونکي باید :

• د انطباق وړ شکلونه وپېژني او رسم کړي .

د تدریس طریقہ : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۱] مخ په "•••••" برخه کار وشي .

۱۲۸- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۲
عنوان : د تېرې موضوع دوام
<p>د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۲] مخ د «...» مشق په [۱] خطونو او په دريم پړاو کې دې د [۲، ۳ او ۴] خطونو پر برخو اوڅو نورو اضافي ورته تمرينونو باندې کار وشي .</p>

۱۲۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۲۲ - ۱۲۳
عنوان : د تېرې موضوع دوام
<p>د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۲] مخ پر «...» برخه او په دريم پړاو کې دې د [۱۲۳] مخ پر «...» برخه کار وشي .</p>

۱۳۰- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۲۳ - ۱۲۴
عنوان : په هندسي شکلونو کې د تناظر پېژندل
هدف : زده کوونکي بايد :
• هندسي متناظر شکلونه وپېژندلای اورسم کړای شي
<p>د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۳] مخ د [۱۲۴] مخ تر «...» برخې پورې ولوستل شي ؛ او په [۱ او ۲] شکلونو کار وشي . په دريم پړاو کې دې پر [۳، ۴ او ۵]</p>

شکلونو کار وشي .
 کورنی کار، زده کوونکي دې دخپلو کورونو د دوو متناظرو هندسي شکله
 شیانو نومونه په خپلو کتابچوکې وليکي .
 دښوونکي له پاره مثالونه ، دسترخوان ، دوسنې نغری پاسنی چوکاټ ، د
 بایسکل تېرونه)

۱۳۱- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۴
 عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د
 درسي کتاب د [۱۲۴] مخ د " ۰۰۰ " مشق پر لومړي او دویم چوکاټونو او په
 دریم پړاو کې ددې مخ پر پاتې برخه کار وشي .

۱۳۲- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۵
 عنوان : د تېرې موضوع دوام

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
 د درسي کتاب د [۱۲۵] مخ په دریو لومړنیو شکلونو او په دریم پړاو کې
 دې پر پاتې شکلونو کار وشي .

۱۳۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۶
 عنوان : متر
 هدف : زده کوونکي باید :

• داوړدوالي د مقیاس واحد وپېژني .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۲۶] مخ پر "• او ••" برخو کار وشي . په دریم پړاو کې ښوونکي لاندې سوالونه پرتوره تخته ولیکي چې زده کوونکي یې په ځان کې حل کړي .

۱ متر = ... دیسي متره	۱ دیسي متر = ... سانتي متره
۵ متره = ... دیسي متره	۴ دیسي متر = ... سانتي متره
۸ متره = ... دیسي متره	۷ دیسي متر = ... سانتي متره
۱۰ متره = ... دیسي متره	۱۰ دیسي متره = ... سانتي متره

۱ سانتي متره = ... ملي متره
۳ سانتي متره = ... ملي متره
۶ سانتي متره = ... ملي متره
۹ سانتي متره = ... ملي متره

یادونه : ښوونکي دې زده کوونکو ته د فیتې له مخې د متر اجزا (دیسي متر ، سانتي متر او ملي متر) عملاً وروښيي .

۱۳۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۲۶-۱۲۷

عنوان : د متر اضعاف

هدف : زده کوونکي باید :

• د متر اضعاف اودهغو استعمال ځایونه وپېژني

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۶] مخ پر "•••••" برخه د [۱۲۷] مخ تر "•••••" برخې پورې کار وکړي . په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته د تېر درسي پلان د دریمې مرحلې (مشق او تمرین) په شان تمرینونه ورکړل شي چې په ډلو کې یې حل کړي .

۱۳۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۷

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

هدف : زده کوونکي بايد :

• د مسر اجرا او اضعاف تر پيل بل تبديل کولای شي

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۷] مخ د «» برخې پر [۱، ۲ او ۳] سوالونو او په دريم پړاو کې دې پر پاڼې سوالونو کار وشي .
يادونه : ښوونکي دې زده کوونکي وپوهوي چې د متر اضعاف داوېدو فاصلو د معلومولو له پاره کارول کيږي .

۱۳۶- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۷

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۲۷] مخ د «» برخې د جدول پر لومړي او دويم قطار او په دريم پړاو کې دې پر پاڼې قطارونو کار وشي .

۱۳۷- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۸

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۸] مخ د «» برخې په [۱، ۲، ۳ او ۴] سوالونو

باندې او په دریم پړاو کې دې په [۶، ۷، ۸، ۹ او ۱۰] سوالونو باندې کار وشي .
کورنۍ کار: پاتې [۶] سوالونه دې زده کونکي په کور کې حل کړي .

۱۳۸ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۲۸ - ۱۲۹
عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدریس طریقې : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۸] مخ پر [۱] سوال او په دریم پړاو کې دې پر دویم سوال باندې کار وشي .

۱۳۹ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۲۹
عنوان : د معمار گز
هدفونه : زده کونکي باید :
• د معمار گز وپېژني .
• د معمار د گز اجزا یو پر بل تبدیل کړای شي .

د تدریس طریقې : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۲۹] مخ پر " • او • • " برخو او په دریم پړاو کې دې په " • • " برخه باندې کار وشي .
یادونه : که ممکن وي ښوونکي دې زده کونکو ته د فیتې له مخې د معمار د گز اجزا لاندې (سوت ، انچ او فت) وروښيي .

۱۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۰
عنوان : گرام.
هدفونه : زده کوونکي بايد :
• د وزن د مقیاس واحد وپېژني.
• د وزن د مقیاس اجزا وپېژني.
د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي کتاب د [۱۳۰] مخ پر "•••••" برخه او په دریم پړاو کې دې په "•••••" برخه کار وشي.

۱۴۱- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۰ - ۱۳۱

عنوان : د گرام اضعاف .

هدف : زده کوونکي باید ،

• د گرام اضعاف وپېژني .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۳۰] مخ په "•••••" برخه تر ۱۳۱ مخ "•••••" برخې پورې کار وشي . په دریم پړاو کې دې لاندې سوالونه پرتور تخته و لیکل شي چې زده کوونکي یې په خپلو ډلو کې حل کړي .

۱ دکا گرام = ... گرام	۱ هکتو گرام = ... دکا گرام
۱۵ دکا گرام = ... گرام	۷ هکتو گرام = ... دکا گرام
۲۱ دکا گرام = ... گرام	۱۶ هکتو گرام = ... دکا گرام
۴۹ دکا گرام = ... گرام	۳۴ هکتو گرام = ... دکا گرام

۱۴۲- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۱

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

هدف : زده کوونکي بايد :

• د گرام اجزا او اضعاف يو په بل تبدیل کړای شي .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي کتاب د [۱۳۱] مخ د " ••• " برخې پر [۲، ۱، او ۴] سوالونو او په دریم پړاو کې پر پاتې سوالونو کار وشي .

۱۴۳- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۱-۱۳۲

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د درسي کتاب د [۱۳۱] مخ پر " ••• " برخه ترد [۱۳۲] مخ تر لومړيو دريو سوالونو پورې او په دریم پړاو کې دې ددې سوالونو پر پاتې برخو د لیتر عنوان پورې کار وشي .

۱۴۴- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۲- ۱۳۳

عنوان : لیتر .

هدف : زده کوونکي بايد :

• د مایعاتو د مقیاس واحد او د هغه اجزا وپېژني .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې درسي

په « • » برخه او په دریم پړاو کې دې پر « • • » برخه کار وشي .

۶- درسي پلان

د کتاب مخ : ۶

عنوان : په جمع کې اشتراکي خاصیت .

هدف : زده کوونکي باید :

• د جمعي د اشتراکي اجزاوو په خاصیت وپوهيږي .

د تدریس طريقه : د چمتوالي په پړاو کې بنوونکي لاندې عدد پر توره تخته ليکي :

۶۰

— له زده کوونکو څخه دې په نوبت سره وغواړي چې د نوموړي عدد له پاره د جمعي داسې پنځه مساواتونه برابر کړي چې هر ځل په کې د جمعي پنځه اجزاوې په خپله خوښه وليکي او حاصل يې [۶۰] شي .
د بنوونکي له پاره :

$$60 = 20 + 10 + 0 + 20 + 10$$

$$60 = 10 + 10 + 15 + 5 + 20$$

$$60 = 55 + 1 + 0 + 2 + 2$$

$$60 = 25 + 20 + 2 + 3 + 0$$

$$60 = 30 + 30 + 0 + 0 + 0$$

— په دریم پړاو کې دې د [۶] مخ په « • » برخه اود [۷] مخ په « • • » برخه کار وشي .

— په دریم پړاو کې دې د [۷] مخ په « • • » برخه له څو نورو اضافي سوالونو سره کار وشي .

— څلورم پړاو دې هم بنوونکي په خپله خوښه پرمخ بوزي .

۷- درسي پلان

کتاب د [۱۳۲] مخ : دلتر پر عنوان او په " • " برخه په دریم پړاو کې
دې د [۱۳۳] مخ پر لومړي چوکاټ باندې کار وشي .

۱۴۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۳
عنوان : دلتر اضعاف .
هدف : زده کوونکي باید :
• دلتر اضعاف وپېژني .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
د درسي کتاب د [۱۳۳] مخ په " • • " برخه کار وشي . په دریم پړاو
کې دې د [۱۴۱] درسي پلان د دریم پړاو په شان زده کوونکو ته تمرینونه
ورکړل شي چې په ډلو کې ورباندې کار وکړي .

۱۴۶- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۳-۱۳۴
عنوان : د تېرې موضوع دوام .
هدف : زده کوونکي باید :
• دلتر اجزا او اضعاف یو پر بل تبدیل کړای شي .

د تدریس طریقہ : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د
درسي کتاب د [۱۳۳] مخ پر " • • " برخه اود [۱۳۴] مخ پر لومړیو دوو سوالونو
او په دریم پړاو کې دې د دې سوالونو پر پاتې برخه او پر " • • • " برخه کار وشي .

۱۴۷- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۴

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۳۴] مخ د « ••• » مشق پر مشالونو او پر [۱] سوال او په دريم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو باندې کار وشي .

۱۴۸- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۵

عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۳۵] مخ په « ••• » برخې تردوو لومړنيو سوالونو پورې او په دريم پړاو کې دې پر پاتې او څو نورو ورته سوالونو باندې کار وشي .

۱۴۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۵-۱۳۶

عنوان : متر مربع .

هدف : زده کوونکي بايد :

• د سطحې د مقياس واحد اودهغه اجزا وپېژني .

د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۳۵] مخ پر « ••• » برخو د [۱۳۶] مخ تر « ••• » برخې پورې کار وشي . په دريم پړاو کې دې د [۱۳۶] مخ د لومړي چوکاټ په ارتباط څو سوالونه زده کوونکو ته ورکړل شي چې حل يې کړي .

يادونه : که ممکن وي ښوونکي دې پر توره تخته يا پر مخکته باندې د خطکش په واسطه د متر مربع اود متر مربع د نورو واحدونو اندازې مثلاً متر مربع ، ۵ ديسي متر مربع ، ۳۰ سانتي متر مربع ... نور زده کوونکو ته عملاً وښيي .

۱۵۰ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۶ - ۱۳۷

عنوان : د متر مربع اضعاف .

هدف : زده کوونکي بايد :

- د متر مربع اضعاف وپېژني او يو پر بل يې تبديل کړای شي .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې درسي کتاب د [۱۳۶] مخ په " ••• او ••• " برخو او په دريم پړاو کې دې د [۱۳۷] مخ پر لسو لومړيو سوالونو باندې کار وشي .

۱۵۱ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۷

عنوان : د تېرې موضوع - دوام .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې درسي کتاب د [۱۳۷] مخ پر " ••• " برخه او په دريم پړاو کې دې دې برخې د سوالونو په شان خوورته سوالونه زده کوونکو ته ورکړي چې په ډلو کې يې حل کړي .

۱۵۲ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۳۷ - ۱۳۸

عنوان : متر مکعب .

هدف : زده کوونکي بايد :

- د حجم د مقیاس واحد او دهغه اجزا وپېژني .

د تدريس طريقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې درسي

کتاب د [۱۳۷] مخ پر وروستیو دوو کرښو د [۱۳۸] مخ پر دوه لومړیو کرښو د [۱۳۸] مخ تر « .. » برخې پورې کار وشي. په دریم پړاو کې دې د « .. » برخې د چوکاټ په ارتباط څو سوالونه زده کوونکو ته ورکړل شي چې په ډلو کې یې حل کړي.

۱۵۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۳۸

عنوان : د متر مکعب اضعاف.

هدف : زده کوونکي باید :

• د متر مکعب اضعاف او استعمال ځایونه وپېژني.

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي کتاب د [۱۳۸] مخ پر « .. » برخه کار وشي. په دریم پړاو کې دې زده کوونکو ته د لاندني سوالونو په شان ځانونه سوالونه هم ورکړل شي چې په ډلو کې یې حل کړي.

۴۵ هکتومتر مکعبه	=	<input type="text"/>	دکامتر مکعبه
۳۴۰ متر مکعبه	=	<input type="text"/>	دکامتر مکعبه
۳۴۰۰۰ هکتومتر مکعبه	=	<input type="text"/>	کیلومتر مکعبه

۱۵۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۳۹

عنوان : د تېري موضوع دوام.

هدف : زده کوونکي باید :

• د متر مکعب اجزا او اضعاف یو پر بل تبدیل کړای شي.

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د درسي

کتاب د [۱۳۹] مخ پر دوو مثالونو او [۱ او ۲] سوالونو او په دریم پړاو کې ددې برخې پر نورو پاتې سوالونو باندې کار وشي .
بیادونه : ښوونکي دې د امکان په صورت کې د مترمکعب اجزا زده کوونکو ته وروښيي .

۱۵۵ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۰
عنوان : د احصایوي معلوماتو راټولول او ترتیبول .
هدف : زده کوونکي باید :
• په یو شمېر عددونو کې اعظمي ، اصغري او وسطی عددونه پیدا کړای شي .

د تدریس طریقه : ښوونکي دې تر لومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې د « احصایې » کلمه پر توره تخته ولیکي . د هغې معنا (حساب کول ، سرشمېرنه ، ...) دې زده کوونکو ته واضح کړي او بیادې د [۱۴] مخ پر « • او ••• » برخو ، لکه د پخوانیو درسونو په شان کار وکړي . په دریم پړاو کې دې لومړی یو داوطلب زده کوونکی د « ••• » برخې [۴] سوال پر توره تخته حل کړي . بیادې ښوونکي لاندني عددونه (نومرې) پر توره تخته ولیکي چې زده کوونکي یې وسط پیدا کړي .
په بېلابېلو مضمونونو کې د سلوله مخې د زمان د نمرو مجموعه : ۷۴ ، ۳۳ ، ۴۵۰ ، ۶۳ ، ۳۵

په بېلابېلو مضمونونو کې د سلوله مخې د عبدالله د نمرو مجموعه : ۸۴ ، ۹۰ ، ۱۰۰ ، ۸۷ ، ۹۹
په بېلابېلو مضمونونو کې د سلوله مخې د عبيدالله د نمرو مجموعه : ۵۲ ، ۴۸ ، ۳۶ ، ۲۵ ، ۱۰

۱۵۶ - درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۴۰ - ۱۴۱
عنوان : د تېر درس دوام

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د
 ●●● برخې پر [۱ او ۲] سوالونو او په دریم پړاو کې دې پر پاتې
 سوالونو کار وشي .

۱۵۷- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۴۱ - ۱۴۲
 عنوان : په احصائیوي جدولونو کې د معلوماتو ترتیبول او د
 هغوی تحلیل .
 هدفونه : زده کوونکي باید :
 ● د اضغري ، اعظمي او متوسط په مفهوم وپوهیږي .
 ● د اوسط د پیدا کولو د عملیې په مرسته د ورکړل شویو
 عددونو اعظمي ، اضغري او وسطي عددونه پیدا کړای شي .

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې
 د [۱۴] مخ په " ●● " مشق کار وشي . په دې لړ کې دې زده کوونکو ته
 لارښوونه وشي چې لومړی د جدولونو نمبرې په ترتیب (له لوی څخه کوچني
 ته یا د کوچني څخه لوی ته) ولیکي او بیا د هغوله مخې د اضغري ،
 اعظمي او متوسط قدونو اندازې پیدا کړي . په دریم پړاو کې دې د
 [۱۴۲] مخ پر " ●●● " برخه کار وشي .

۱۵۸- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۴۲ - ۱۴۳
 عنوان : د تېرې موضوع دوام .

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د
 [۱۴۲] مخ پر " ●●● " برخه او د [۱۴۳] مخ پر [۱] سوال او په دریم پړاو کې دې پر
 [۲] اوڅونورو ورته سوالونو باندې کار وشي .

۱۵۹- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۴۳ - ۱۴۴
عنوان : د تېر درس دوام .
د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۱۴۳] مخ د [۳] سوال پر جدول او په دريم پړاو کې دې د [۱۴۳ او ۱۴۴] مخونو د "•••••" برخې پرسوالونو کار وشي . کورس کار : که کوم سوال يا سوالونه له دريم پړاو څخه پاتې شي هغه دې زده کوونکي په خپلو کورونو کې حل کړي .

۱۶۰- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۴
عنوان : د خطي گراف (بارگراف) په واسطه د احساساتي رقمونو بشودل . هدفونه : زده کوونکي بايد : • ورکړل شوي عددونه په خطي گراف کې وښاکلاي شي . • د ښاکليو عددونو په مرسته خطي گراف رسم کړای شي .
د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۱۴۴] مخ پر "•••••" برخه کار وشي . په دريم پړاو کې دې د دويم پړاو په شان ورته مشقونو باندې کار وشي .

۱۶۱- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۵
عنوان : د تېر درس دوام .
د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۱۴۵]

مخ پر . . . برخه او په دریم پړاو کې د همدې مخ پر . . . برخې
کار وشي .

۱۶۲- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۵

عنوان : د تېر درس دوام .

د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې
د [۱۴۵] مخ د . . . برخې پر [۱ او ۲] سوالونو او په دریم پړاو کې
د همدې مخ پر [۲ او ۴] سوالونو باندې کار وشي .

۱۶۳- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۶

عنوان : د تېر درس دوام .

د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې
د [۱۶۴] مخ د [۵] سوال د الف پر برخه کار وشي . په دریم پړاو کې
دې د دويم پړاو د فعاليتونو په شان ورته مشقونه ورکړل شي .

۱۶۴- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۶

عنوان : د تېر درس دوام .

د تدريس طريقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دويم پړاو کې دې د [۵]
سوال د . . ب . پر برخه کار وشي . په دریم پړاو کې دې د دويم پړاو د فعاليت
په شان ورته تمرين ورکړل شي .

۱۶۵- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۴۷

عنوان : د تېر درس دوام .

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې د [۱۴۷] مخ د ج . پر برخه کار وشي ؛ په دریم پړاو کې دې په ورته مشقونو کار وشي .

۱۶۶- درسي پلان

د کتاب مخونه : ۱۴۷ - ۱۴۸

عنوان : د تېر درس دوام .

د تدریس طریقه : ترلومړي پړاو وروسته ، په دویم پړاو کې دې بشوونکی د [۱۴۷] مخ د " د " د برخې جدول پر توره تخته وکاروي او له زده کوونکو څخه وغواړي چې د سلطان محمد او دوست محمد د مصرفونو توپیرونه او ورته والی توضیح کړي . بیا دې بشوونکی د گراف محورونه رسم کړي ، د " ج " د برخې د گراف په شان ، په عمودي محور کې عددونه (د پیسو اندازه) او په افقي محور کې دې جنسونه ونیسي . بیا دې له یوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د تورې تختې په کښل شوي محورونو کې د کتاب د جدول په مرسته د سلطان محمد د مصرفونو گراف رسم کړي . بشوونکی دې د ضرورت په وخت کې ورسره مرسته وکړي . بیا دې ټول زده کوونکي د تورې تختې کښل شوی گراف خپلو کتابچوته ورسوي .

په دریم پړاو کې دې بشوونکی زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې له څښک ملگرو سره په هماغه کښل شوي گراف کې ، په یوه بل رنگ د دوست محمد د مصرفونو گراف وکاروي او بیا دواړه سره مقایسه کړي . که وخت پاتې و د [۱۴۸] مخ پر سوالونو دې هم کار وشي که نه نو زده کوونکي دې دغه سوالونو ته په کورونو کې ځوابونه ولیکي .

۱- یادونه : پرتوره تخته باندې د گرافونو په کښلو کې دې له دوه رنگه تاباشیرونو څخه کار واخیستل شي .

۲- یادونه : ښوونکي دې په دوو یا دریو اضافي او بېلو بېلو درسي ساعتونو کې ، پر زده کوونکو باندې د احصایوي خطي گرافونود ترتیبولو مشق وکړي . زده کوونکي دې وهڅول شي چې که ممکن وي د گرافونو د کښلو له پاره دې رنگه پښلونه او د مقوا کاغذ برابر کړي . د زده کوونکو د تشویق له پاره دې ښکلي کښل شوي شکلونه د ټولگي په دېوالونو او یا د ښوونځي په نورو مناسبو ځایونو کې وځړول شي .

د کتاب مخونه : ۸ - ۹
عنوان : د تېر درس دوام .

د تدریس طریقه : تر چمتووالي وروسته په دویم پړاو کې دې
پر [۸] مخ او په دریم پړاو کې دې د [۹] مخ پر دریم مثال کار
وشي .

۸ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۹
عنوان : د تېر درس دوام .

د تدریس طریقه : تر چمتووالي وروسته ، په دویم پړاو کې دې
د [۹] مخ د ۵، مثال پر [۱-۲ او ۳] سوالونو
او په دریم پړاو کې دې د ۵، مثال پر پاتې برخه کار وشي .

۹ - درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۰
عنوان : د تېر درس دوام .
هدف : زده کوونکي باید :
• تر ۱۲ رقمي عددونو پورې ولوستلای شي ، جمع او
تفریق یې وکولای شي .

د تدریس طریقه : تر لومړي پړاو وروسته په دویم پړاو کې دې
د [۱۰] مخ په "●●●●" برخه او په دریم پړاو کې دې د همدې مخ
پر "●●●●" برخه کار وشي .

۱۰- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱
عنوان : د تېر درس دوام .
د تدريس طريقه : د چمتووالي تر پړاو وروسته په دويم پړاو کې دې د [۱۱] مخ د « $\bullet\bullet\bullet$ » برخې په [۱ او ۲] سوالونو او په دريم پړاو کې دې پر پاتې سوالونو کار وشي .

۱۱- درسي پلان

د کتاب مخ : ۱۱
عنوان : درومي رقمونو ليکل .
هدف : زده کوونکي بايد :
• تر ۱۰۰ پورې درومي عددونو لوستل او ليکل زده کړي .

د تدريس طريقه : بشوونکي پر توره تخته ليکي :
• د يوه ساعت $\frac{1}{4}$ برخه خودقيمتي کيږي . ۳۰ دقيقې
• د يوه ساعت $\frac{3}{4}$ برخه خودقيمتي کيږي .
• د يوه ساعت $\frac{5}{6}$ برخه خودقيمتي کيږي .
• د يوه ساعت $\frac{1}{3}$ برخه خودقيمتي کيږي .
زده کوونکي بايد :
د کسرونو صورتونه او مخرجونه په داسې عدد کې ضرب کړي چې د کسرونو مخرجونه [۶۰] شي په دې ترتيب د کسرونو صورتونه غوښتل شوي دقيقې بنسټي چې په تشو ځايونو کې ليکلي کيږي .
ددې له پاره چې وپوهېږو د کسر صورت او مخرج په کوم عدد کې ضرب شي تر څو مخرج يې [۶۰] شي ، دلته بايد [۶۰] د مربوط کسر په مخرج باندې تقسيم شي ، بيا د هغه حاصل د کسر په صورت او مخرج کني ضرب شي که : د $\frac{1}{4}$ کسر له پاره : $60 \div 4 = 30$ يا $\frac{1}{4} = \frac{30 \times 1}{4 \times 30}$ يا ۳۰ دقيقې

- ښوونکی دې له زده کونکو څخه وغواړي چې د کتاب د ۱۱ مخ دمشق برخه له څنگ ملګرو سره ولولي؛ دهرې ګرې د عددونو شکلونو ته ځیر شي؛ د جدول د هر ستون عددونه وګوري؛ ولولي او سره مقایسه یې کړي.

* ښوونکی دې وپوهیږي چې دلومړۍ ګرې رقمونه په رومي او د دوو نورو په عربي لیکل شوي دي. هغه رقمونه چې موږ ورته انګلیسي رقمونه رايو، لکه: [4, 3, 2, 1] دا هم عربي رقمونه بلل کیږي. موږ د [۴۰۳۰۲۰۱] رقمونه داسانیا په خاطر پښتو رقمونه بولو.

- ښوونکی دې پوښتنه وکړي چې د کومې ګرې د عددونو شکلونه تاسو ته نوي او نا آشنا ښکاري؟

- تاسو پوهیږئ چې دغه رقمونه کوم ډول رقمونه وایي؟

- ښوونکی دې اړونده جدول، له رقمونو سره پر توره تخته رسم کړي.

- ښوونکی دې پوښتو زده کونکي تورې تختې ته راوغواړي، یو یا څو عددونه ورته ووايي چې په جدول کې یې پیدا کړي - مقایسه یې کړي.

- بیا دې نور زده کونکي په نوبت سره تورې تختې ته وغواړي یو، څو عددونه دې ورته ووايي چې په رومي رقمونو سره یې ولیکي.

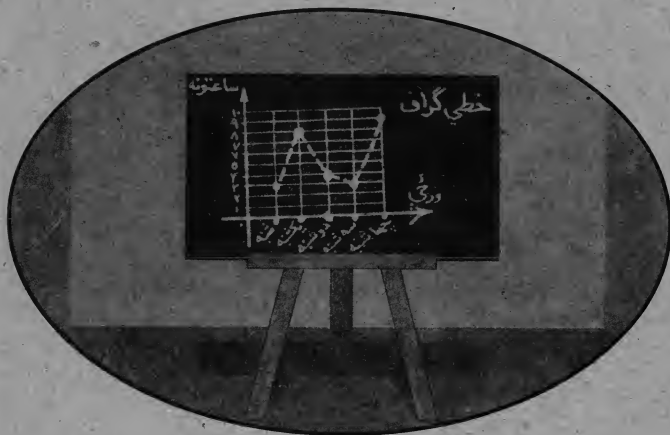
- ښوونکی دې لاندې جدولونه پر توره تخته وکاري.

پښتو رقمونه	د رومي رقمونو د لیکلو عملیه	رومي رقمونه	پښتو رقمونه	د رومي رقمونو د لیکلو عملیه	رومي عددونه
۲	۱ + ۱	II	۳	۱ + ۱ + ۱	III
۴	۱ + ۱ + ۱	VII	۶	۵ + ۱	VI
۸			۱۲		
۱۳			۱۷		
۲۵			۲۸		
۳۶			۳۷		
۵۲			۶۳		
۸۱			۷۶		
۴	۱ - ۵	IV	۹	۱۰ - ۱	IX
۱۹			۱۴		
۹۰			۴۰		

د ښوونکي لارښود

د شپږم ټولګي رياضي

بيفير

د افغان مهاجرو له پاره اساسي زده کړي

د تدریس لارښود

ریاضي

د شپږم ټولګي له پاره

بیفیر

د افغان مهاجرو له پاره اساسي زده کړې

Title of the book :

Teacher's Guide

Maths, Grade VI

د کتاب نوم :

د تدریس لارښود

ریاضی - شپږم ټولګي له پاره

Authors :

M. Aref Yadgari

Shah Mohammad

محمد عارف یادګاري

شاه محمد

Editor :

Assistant Prof. M.Nasim Qasimi

Prof. Dr. M.R. Elham

کتونکې ډله :

پوهنپال محمد نسیم قسیمي

پوهاند ډاکټر محمد رحیم الهام

حفظ

Calligrapher :

S. M. Sediq Banoori

سيد محمد سديق بنوري

Publisher :

GTZ-BEFARe

Knowledge Center

ناشر

جی ټی بی ایف آر

عمومي مرکز

No. of Copies : 500

۵۰۰

Edition : December 2002

جدي ۱۴۲۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يادونه :

له ښوونکو څخه هيله کيږي چې د دې لارښود له مطالعې او له هغه څخه په تدريس کې تر کار اخيستلو دمخه د څلورم او پنځم ټولگيو د رياضي د تدريس لارښودونه يو ځل بيا په غور سره ولولي او د درسي پلانونو له ځانگړنو سره په بشپړه توگه آشنا شي ترڅو له دې لارښود څخه په اغيزناکه توگه په ورځني تدريس کې کار واخيستلای شي . دغه لارښود د تدريس د ميتود له نظره د پنځم ټولگي د لارښود په شان ترتيب شوی دی .

BEFARe

Basic Education for Afghan Refugees "
UNIV. P. O. Box 1481, 8 Tatara Road,
Rahat-Abad, Peshawar, Pakistan
Telephone: 840631

*No part of this publication
may be produced in any
form or by any mean without
the prior written permission
of GTZ-BEFARe*